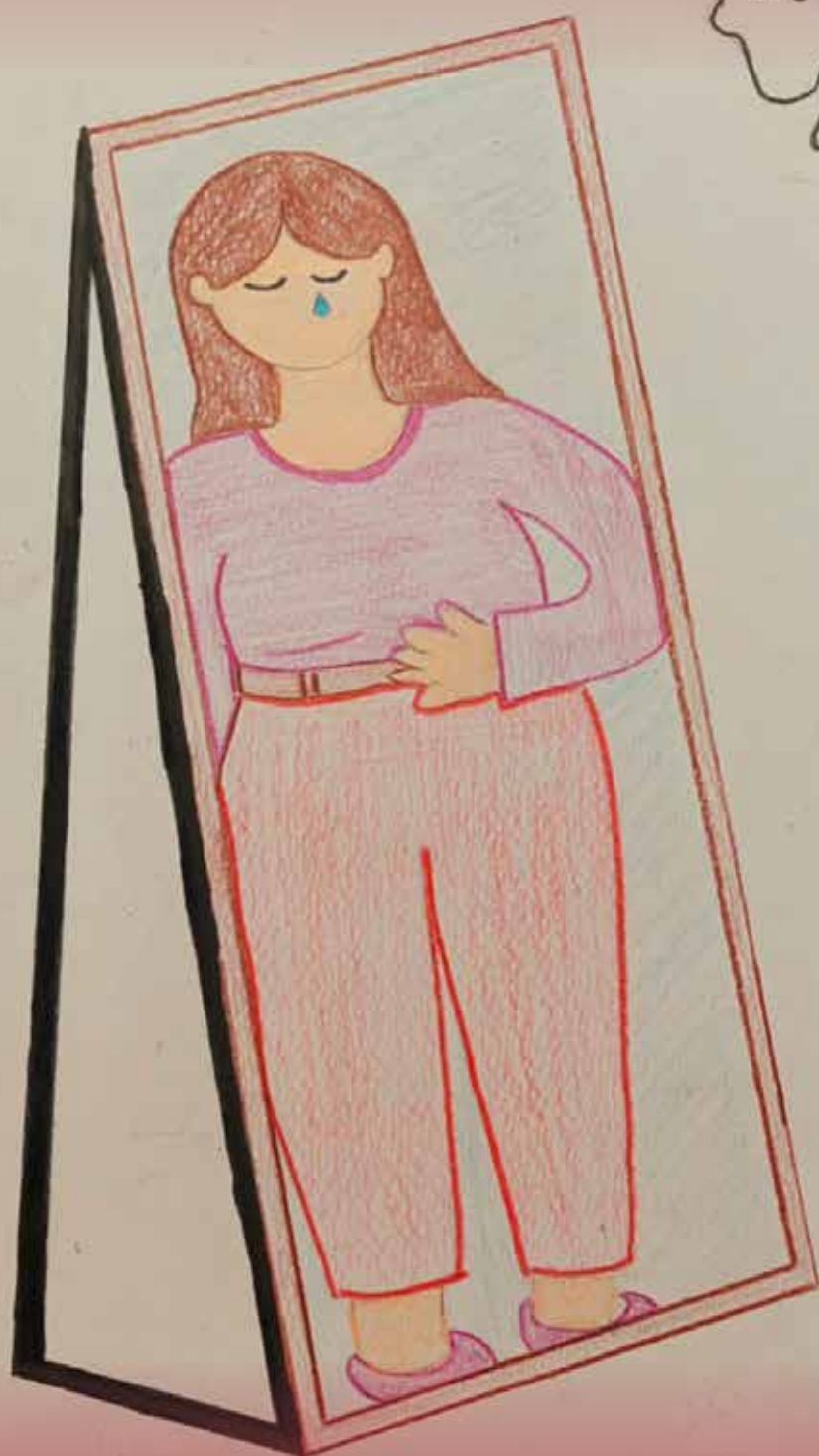
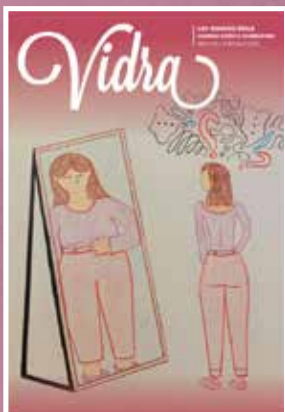

Vidra

LIST OSNOVNE ŠKOLE
MARINA DRŽIĆA DUBROVNIK
BROJ 24 | SIJEČANJ 2025.

Izdavač:

Osnovna škola Marina Držića
Novinarska radionica
Volantina 6, Dubrovnik
Telefon: 020 450 640
ured@os-mdrzica-du.skole.hr

Ravnateljica:

Veronika Šmanjak

Glavna urednica:

Laura Đurić

Odgovorna urednica:

Matea Mustapić

Pomoćnice glavne urednice:

Andrea Perdija, Nives Radović,
Ivana Šijaković Petric

Uredništvo:

Luisa Andrade Jemo, Maris Bačić, Andrea Barišić, Laura Đurić, Katarina Herceg, Petra Katičić, Nikol Koprivica, Nikola Košta, Korina Lujo, Leo Milat Panža, Iris Milić, Lena Milić, Lucija Mucić, Dora Pamuklić, Ivana Pavlović, Leona Primorac, Ela Rabušić, Petra Radić, Iva Šimović, Petar Boris Veselić, Maya Vidoš, Mara Vodopić

Fotografija:

Učiteljice predmetne i razredne nastave,
učenici novinarske grupe

Naslovnica:

Meri Majstorović i Antonia Miloslavić

Tisak i grafička obrada:

ALFA-2 d.o.o.

Naklada:

40 primjeraka

Dragi čitatelji,

novo izdanje *Vidre* je pred vama! Na stranicama ovogodišnjega broja pozabavili smo se mnogim temama koje su dio našega obrazovanja i odrastanja.

Najviše smo pažnje posvetili poremećajima u prehrani – problemu s kojim se susreće velik broj djece i mladih. Naveli smo najčešće poremećaje u prehrani, razgovarali sa stručnjacima o prvim znakovima prisutnosti poremećaja i liječenju istoga te saznali komu se možemo obratiti za pomoć.

Bivši su učenici oživjeli svoje školske uspomenes, a saznali smo čime se danas bave i koliko su uspješni u svojim karijerama. Pisali smo o projektima koje smo u ovoj školskoj godini razvijali i započeli, ali i o onima koje smo uspješno priveli kraju. Obilježili smo mnoge važne dane i događaje tijekom nastavne godine, stoga smo vam pripremili i pregled tih aktivnosti.

Nismo zaboravili ni novu Alfa generaciju koja tek odrasta – osvrnuli smo se na njihov rječnik i interese. Prisjetili smo se mnogih suradnja s našim roditeljima, gostovanja raznih stručnjaka, ali i brojnih terenskih nastava.

Ako vas zanima što vam nova 2025. godina donosi, zavirite u naš školski horoskop. Na kraju se možete opustiti čitajući strip ili rješavajući matematičku križaljku.

Nova je Vidra rezultat zajedničkoga rada, truda i maštovitosti. Nadamo se da ćete uživati čitajući baš kao što smo mi uživali stvarajući je!

Vaša Laura

Sadržaj

Iz Škole	3
Naši prvaci	26
Tema broja – Poremećaji u prehrani	29
Istražili smo	35
U điru s bivšim učenicima	37
O tome se govori	40
Stvaralački kutak	42
Zabava	45

Ča mogu maškare?

U našoj se školi 9. veljače održao ples pod maskama za učenike i učitelje koji su kreativnim maskama i kostimima obilježili vesele dane karnevala. Na plesu nije nedostajalo smijeha, zabave, krafena, ali i nagrada za najbolje maske. Školski maškarani dan još je jednom pokazao kako uz malo truda i dosta mašte škola može postati mjesto nezaboravne zabave!

Pod maskama je zabavnije

Nagrađene maske

Najbolji poznavatelji UNESCO-ove baštine

Na UNESCO-ovu kvizu, održanom 23. listopada u Luži, učenici Katarina Herceg (5. a), Ivana Pavlović (5. b), Viktor Radić (5. b) i Petar Boris Veselić (5. b) osvojili su titulu najboljih poznavatelja UNESCO-ove baštine. Njihova je mentorica učiteljica povijesti Jelena Šilje Capor.

Čestitamo našim učenicama i njihovoj učiteljici na izvrsnom rezultatu!

Naši učenici i učiteljica Jelena

Mozaik je šik

U 2024. godini naši su učenici i učiteljica likovne kulture Petrunjela Vuković uspješno završili u dvorištu prvi školski mozaik „Grad na cvijetu”. Naučili su dosta o samoj tehnici izrade skupljajući keramičke i staklene materijale veselih boja i uzoraka. Budući da im je ovo prvi mozaik, činili su i pogreške koje sada izbjegavaju pri izradi novoga mozaika „Život ispod mora”.

Naše učenice i prvi mozaik Grad na cvijetu

Baština u muzejskoj radionici

I ove smo godine bili česti gosti u muzejskoj radionici dunda Željka Čatića, stolara i restauratora drva. Naši su učenici upili znanje koje im se prenijelo pričom, demonstracijom, ali i praktičnim radom. Izradili su brodove/magnete, razne modele brodova te prvu tovjelicu. Veselimo se novim druženjima!

Radna atmosfera

Naša prva tovjelica

Pripremila: Mara Vodopić, 5. a

EKO-EKO

*Posjet
reciklažnom
dvorištu*

Učenici drugoga razreda na satima Prirode i društva učili su o zaštiti voda i okoliša te o važnosti razvrstavanja otpada. Tom su prilikom u veljači posjetili reciklažno dvorište. Djelatnici Čistoće pokazali su im spremnike za različite vrste

Važno je razvrstavati otpad

otpada, objasnili su im kamo otpad odlazi te zašto je važno da svi razvrstavamo otpad. Učenicima je posebno zanimljivo bilo ući u prostoriju s mnoštvom različitih manjih spremnika za odlaganje jestivih ulja, baterija, boja, lakova... Hvala djelatnicima Čistoće, bilo je poučno i zanimljivo!

Poklon za mamu

U svibnju su tatine stare majice postale mamine nove torbe. Recikliranjem tekstila smanjuje se onečišćenje okoliša i štedi se energija, a upravo su tako učenici 3. a razreda izradili kreativan poklon za svoje mame.

Staro, a novo

Vrtlari u akciji

Iz vannastavna skupina Vrtlari i učenici 1. razreda produženoga boravka na proljeće su započeli s uređenjem školskoga okoliša. Biljno raslinje u dvorištu škole zajedničkim snagama orezivali su, čupali i čistili. Pridružili su im se i učenici produženoga boravka 2. razreda koji su, u sklopu projekta Eko-škola, posadili biljke ružmarina, mente i lavande. Zadovoljni i sretni iščekuju sljedeće vrtlarske radove!

Uvijek za akciju

Vrijedne ručice

Đardin od reciklirane plastike iz mora

Učenici 6. a u pratnji razrednice Ivanke Prnjat i učiteljice tehničke kulture Nives Radović sudjelovali su u svibnju na edukativnoj radionici „Đardin od reciklirane plastike iz mora“. Radionica je održana u sklopu programa „Dani botaničkih vrtova, arboretuma i botaničkih zbirki Hrvatske“. Učenici su naučili kako se od odbačenih čepova mogu izraditi novi proizvodi pa su uz pomoć g. Marijana Žitnika iz Udruge „Maritimo recycling“ izradili posudice za sadnice od reciklirane plastike. Dr. sc. Katija Dolina iz Instituta za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku učenicima je pokazala kako mogu posaditi sukulente i kako se za njih trebaju brinuti. Učenici su odnijeli svoje posudice s biljkama kući.

Naše mlade biljke

Ispred Udruge

Čuvajte naše jame jer one vodom pune čaše!

Učenici petih i šestih razreda sa svojim su učiteljicama prirode i geografije 23. siječnja nazočili predavanju o speleologiji. Članica Speleološkoga odsjeka HPD-a „Sniježnica“ Anita Trojanović prezentirala je rad speleologa i demonstrirala uporabu pomagala za istraživanje špilja i jama. Učenici su tako dobili informacije o rasprostranjenosti podzemnih staništa u Hrvatskoj, saznali koje životinje tamo obitavaju i kako su prilagođene posebnim uvjetima života te kako čovjek, odlaganjem otpada na površinama iznad špilja, uzrokuje onečišćenje podzemnih voda. Učenici su mnogobrojnim pitanjima pokazali zainteresiranost za ovu temu, a gđa Anita potaknula ih je na razmišljanje o potrebi očuvanja prirode i pozvala da nadležne institucije obavijeste o nesavjesnom odlaganju otpada u prirodi ako to primijete.

Koliko su jame duboke

Pripremila: Katarina Herceg, 5. a

Ključ za bolju suradnju roditelja i učitelja

U današnjem obrazovnom sustavu suradnja između naših roditelja i učitelja važna je za uspješan razvoj djece, kako na obrazovnom, tako i na osobnom planu. Kako bismo dodatno unaprijedili ovu suradnju, škola je organizirala nekoliko gostovanja stručnjaka, ali i interaktivne radionice za roditelje i učitelje.

PREDAVANJE NATAŠE JOKIĆ-BEGIĆ

KAKO SE OZNAŽITI ZA RAD S NOVIM GENERACIJAMA?

Dr. sc. Nataša Jokić-Begić, profesorica psihologije i redovna profesorica na Katedri za kliničku psihologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, održala je 8. i 9. travnja tematska predavanja za učitelje i roditelje u našoj školi.

Profesorica je tijekom predavanja istaknula obilježja novih generacija te dala savjete učiteljima i roditeljima kako ih bolje razumjeti i uskladiti se s njima. Istaknula je važnost razvijanja kompetencija kojima će učitelji i roditelji lakše uspostaviti kvalitetnije odnose s djecom.

Zahvaljujemo prof. Jokić-Begić što je provela dva dana u našoj školi te svojim znanjem i iskustvom osnažila učitelje i roditelje. Također, zahvalili bismo učiteljima i roditeljima na velikom odazivu i aktivnom sudjelovanju.

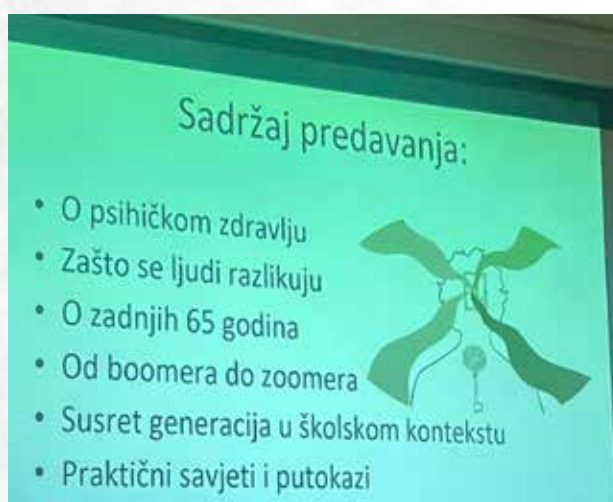
Napisala: Luisa Andrade Jemo, 8. c

Prof. Nataša Jokić-Begić

Publika

Sadržaj predavanja

ČIME SE BAVE NAŠI RODITELJI?

Prezentacije o zanimanjima

U drugom polugodištu prošle nastavne godine učenici 7. a razreda i njihova razrednica Marijana Njirić odlučili su uključiti i roditelje u školski život. Kako bi poboljšali komunikaciju roditelja, učenika i nastavnika, pozvali su roditelje na sate razrednoga odjela, a odaziv roditelja bio je velik. Roditelji su se potrudili sate učiniti zanimljivima i motivirajućima. Učenici su slušali o zdravoj prehrani, njegovanju zdravoga načina života, umijeću izrade violine, iskustvu plovidbe iz prve ruke, a naučili su koliko je zahtjevno organizirati vjenčanje za druge osobe.

Nadamo se da je ovakav način rada potaknuo naše učenike da promišljaju o budućim zanimanjima. Zahvaljujemo roditeljima Antoniji Marinović, Martini Pavleković, Željku Čatiću i Maru Miloslaviću koji su se odazvali i obogatili naše učenike nekim novim znanjima i iskustvima.

Napisala: Laura Đurić, 8. c

KREATIVNA RADIONICA ZA RODITELJE

Kao dio projektnoga dana Škola s posebnim programom organizirala je kreativnu radionicu za roditelje. Prva radionica održana je 28. studenoga, a druga 10. prosinca u popodnevnom satima. Svi napravljeni ukrasi i predmeti prodavali su se na humanitarnom sajmu škole. Zahvaljujemo svim roditeljima koji su se nam se pridružili!

Napisala:
Leona Primorac, 8. c

Učenici, učitelji i roditelji na radionici

ŽNAKOVNA ŠKOLICA

Božićna čestitka na znakovnom jeziku

Znakovni jezici koriste pokrete ruku i mimiku za prenošenje značenja. Oni nisu univerzalni i na svijetu ih je oko tristo. Učenje je kompleksno jer je riječ o „stranom jeziku“. Znakovni je jezik vještina koju rijetki znaju, a često se uči tek kada se dolazi u kontakt s gluhom osobom. Na svijetu živi oko sedamdeset i dva milijuna gluhih osoba. Učenje znakovnoga jezika u hrvatskom obrazovnom sustavu ne postoji, ali u nekim

školama učitelji ipak djecu tome podučavaju. Učiteljica Marijana Vrljić odlučila je među svojim prvašićima popularizirati hrvatski znakovni jezik i naučiti ih osnove, stoga je u suradnji s Udrugom gluhih i nagluhih Dubrovačko-neretvanske županije osmislila projekt „Znakovna školica“. Učiteljici Marijani i njezinim učenicima u učenju znakovnoga jezika pridružila se i naša školska pedagoginja Helena Ševelj.

Intervju s Marijanom Vrljić

„POZITIVNE PROMJENE U DRUŠTVU NAJLAKŠE SE PROVODE UZ POMOĆ DJECE“

U razgovoru s učiteljicom Marijanom saznali smo kako je nastao projekt „Znakovna školica“, a otkrila nam je i načine na koje isti provodi među svojim prvašima.

Što Vas je motiviralo da uključite svoj razred u projekt „Znakovna školica“?

Motiviralo me dosta toga. Željela sam ponuditi djeci neku novu, zanimljivu i korisnu aktivnost. Potaknulo me i moje članstvo u Timu za kvalitetu naše škole. Razgovarali smo o potrebi uključivanja škole i djece u rad šire društvene zajednice. Tad sam se sjetila rada kolegice Martine Perić koja se time bavila. Ona me i povezala s Udrugom gluhih i nagluhih Dubrovačko-neretvanske županije na čemu joj zahvaljujem.

učiteljica Marijana i Nika

Posjetila nas je i Stanka Grbić Vušić, tajnica Udruge

Koje su prednosti učenja znakovnoga jezika?

Prednosti su višestruke. Najvažnija je senzibilizacija učenika za potrebe i vrijednosti djece s teškoćama. Razvija se tolerancija te bolja komunikacija s gluhim i nagluhim osobama uključenim u život zajednice. Tako su spremni pomoći kada vide osobu u potrebi. To smatram važnim zato što se pozitivne promjene u društvu najlakše mogu provesti upravo uz pomoć djece. Bilo bi zaista divno kada bismo stvorili novu generaciju učenika koja bi imala dovoljno empatije i znanja da pomažu jedni drugima. Dodatne su prednosti učenja znakovnoga jezika za „čujuću“ djecu razvijanje motorike prstiju i tijela kao i istodobno razvijanje lijeve i desne polutke mozga.

Na koji ste način integrirali znakovni jezik u nastavni plan i program?

Znakovni sam jezik integrirala u sadržaje svih nastavnih predmeta. Na Satu razrednika obrađujemo teme vezane za toleranciju različitosti te razumijevanje za djecu s posebnim potrebama. Na satima Hrvatskoga jezika učimo abecedu, izgovaramo glasove te istovremeno učimo i dvoručnu abecedu hrvatskoga znakovnog jezika. Na satu Likovne kulture učimo boje, a na satima Prirode i društva pozdrave, dane u tjednu, članove obitelji, čarobne riječi, a zatim sve osnovne pojmove naučimo i na znakovnom jeziku.

Kakve su reakcije roditelja na uključivanje djece u projekt?

Reakcije roditelja svakako su pozitivne. Znaju da će njihova djeca na radionicama osvijestiti da postoji i ovaj oblik komunikacije i da ih može samo oplemeniti kao osobe.

Koje su prednosti suradnje s Udrugom za Vas kao učiteljicu?

Članovi Udruge dosta su nam pomogli. Naše su komunikacijske posrednice i volonterke Ani i Tajana predivne. Budući da je i za mene ovo sve novo, i sama sam dosta naučila od njih. U budućnosti ćemo se povezati s ostalim članovima te im pomoći u njihovom nastojanju da se što bolje integriraju u društvo.

Mali znakovi – velika poruka

Tajana Biškupić Andolšek i Ani Liban, komunikacijske posrednice, jednom tjedno učenicima 1. b razreda prenose znanje o sustavima komunikacije gluhih osoba te osnove hrvatskoga znakovnoga jezika. Učeći znakovni jezik, učenici razvijaju svoje kompetencije u razumijevanju potreba i pružanju podrške gluhim i nagluhim osobama. Do sada su naučili abecedu, stoga se znaju predstaviti, a svladali su i znakove za četiri čarobne riječi, pozdrave te boje. Nadamo se da će nastaviti njegovati ovo znanje i nakon završetka projekta.

Intervju s Ani Liban

DJECA NAJVIŠE UČE NESVJESNO

Razgovarali smo i s komunikacijskom posrednicom Ani Liban koja je podijelila svoje utiske provođenja projekta u našoj školi.

Jeste li poučavali znakovni jezik i u drugim školama?

Poučavali smo znakovni jezik u vrtićima i školama, ali ne ovako dugo i sustavno kao što ćemo to činiti u vašoj školi.

Kako su učenici reagirali na prve lekcije znakovnoga jezika?

Budući da su učenici jako mali, služimo se jedino pokazivanjem, no oni pamte znakove dosta brže nego što smo očekivali. Većina je učenika bila oduševljena već na prvim satima, primijetila sam da su i dalje vrlo zainteresirani. Naravno da postoje razlike među njima u svladavanju i zainteresiranosti, ali to je normalno. Nisu svi jednaki i ne trebaju biti.

Koji su osnovni znaci ili fraze koje učenici najbrže svladaju i koriste?

Najlakše i najbrže svladaju abecedu te znakove za četiri čarobne riječi.

Jesu li se prvaši susreli s gluhom osobom iz Udruge?

Prvaši još nisu imali priliku susresti se s gluhom osobom, ali nadam se da će i to moći doživjeti. Takva iskustva utječu na svakoga čovjeka, a pogotovo na djecu koja time dodatno razvijaju empatiju prema gluha i nagluha.

Na koji se način djeca mogu motivirati da nastave učiti znakovni jezik i nakon završetka ovoga projekta?

Najviše se ljudi motiviraju za učenje znakovnoga jezika kada u svojem okruženju imaju osobu koja je gluha ili nagluha. Ako djeca vide da mogu koristiti znakovni jezik u svakodnevnim situacijama s članovima obitelji i prijateljima, bit će motiviranija da ga nastave učiti. Također, najviše uče nesvjesno, tj. igrom i interakcijom s drugima, tako da ih i to opuštajuće okruženje može dodatno motivirati.

Pripremila: Matea Mustapić,
učiteljica hrvatskoga jezika

Učenici i Ani Liban

Drugaši usvajaju zdrave prehrambene navike

Učenici 2. a razreda sa svojom učiteljicom Ivanom Frkom i ove godine sudjeluju u nekoliko eTwinning projekata, a jedan je od njih projekt „Zdrave prehrambene navike 2“ koji se provodi tijekom cijele nastavne godine. Nije riječ samo o obrazovnom, već i zabavnom putovanju u svijet pravilne i zdrave prehrane gdje učenici raznovrsnim aktivnostima otkrivaju koliko je hrana važna za njihovo zdravlje i svakodnevni život.

Kreativnim i istraživačkim zadacima učenici uče kako različite vrste hrane utječu na tijelo te povezuju svoje znanje s gradivom nastavnih predmeta drugoga razreda. Ove su godine

posebno obilježili Dane zahvalnosti za plodove zemlje i Dan jabuka. Tako su u Gradskoj knjižnici slušali bajku „Tri zlatne jabuke“, a na satu Likovne kulture izrađivali su „voćne“ straničnike te ih razmijenili s učenicima Osnovne škole Bjelovar. Na satu Prirode i društva učili su dijelove jabuke i izvodili pokuse kojima su proučavali kako se najbolje jabuka održava svježom.

No, tu priča ne staje! Ovaj projekt nije samo edukacija – on je i prilika za druženje, suradnju i usvajanje vrijednih životnih lekcija. Drugaši s nestrpljenjem iščekuju nove aktivnosti.

Pripremila: Laura Đurić, 8. c

Naše jabučice

Slušamo bajku „Tri zlatne jabuke“

Dijelovi jabuke

Pokusi s jabukama

ČUVAJTE NAS, PAZITE NAS

Predstavljanje osposobljenih pripadnika Školske prometne jedinice na području Policijske uprave dubrovačko-neretvanske održano je 4. studenoga u zgradi Policijske uprave. Nakon predstavljanja organizirana je i svečana dodjela iskaznica članovima Školske prometne jedinice kojoj su prisustvovali i predstavnici Grada Dubrovnika.

Pripadnici Školskih prometnih jedinica osposobljavaju se s ciljem što uspješnijega i sigurnijega upravljanja prometom na cestama, pružanja pomoći sudionicima u prometu te sudjelovanja u prometno-preventivnim i odgojnim aktivnostima u školama.

Tijekom listopada učenici 6. c razreda prošli su edukaciju koja je provedena sukladno Pravilniku. Edukacija se sastojala od dvaju dijelova - prvi je bio teoretski i održan je u učionici naše škole, a drugi je dio proveden na terenu.

Članovi Školske prometne policije postali su: Amar Avdić, Sven Dragobratović, Leona Kalčić, Luka Kalčić, Maro Korać, Lena Milić, Karla Miloslavić, Nikša Miljas, Josip Misir, Rita Paskojević, Rafaela Plećaš i Roko Sekula. U svemu im je pomogla njihova razrednica Jelena Šilje Capor.

Zahvaljujemo svima koji su sudjelovali u edukaciji učenika.

Ponosni smo što su naši učenici članovi prve Školske prometne jedinice na području Dubrovačko-neretvanske županije u posljednjih 20 godina. Ne sumnjamo da će put do škole s njima biti sigurniji!

Mali, a opet veliki

Ponosni na svoje uniforme

Savjeti iz prve ruke – Policajac Denis Pavela o prometnim opasnostima u blizini škole

Sigurnost djece u prometu zahtijeva pažnju svih sudionika u prometu – vozača, roditelja, učitelja i samih učenika. U blizini škola, gdje su djeca svakodnevno prisutna, oprez i odgovorno ponašanje ključni su za sprječavanje nesreća. S Denisom Pavelom,iskusnim prometnim policajcem, razgovarali smo o izazovima u prometu oko naše škole, ali i o njegovim novim pomoćnicima.

Koji su najveći izazovi ili problemi s kojima se susrećete u prometu u školskoj okolini?

Najveći je izazov zaštita naše djece, pogotovo onih najmlađih poput prvašića koji su jako zaigrani. Ta njihova igra može dovesti do neopreza.

Poštuju li svi pješaci i vozači prometna pravila?

Većina sudionika u prometu poštuje pravila, no ima i onih koji se na ista oglašuje. Da ih svi poštuju, ne bi bilo prometnih nesreća.

Jesu li učenici svjesni važnosti prometnih pravila?

S obzirom na to da djeca u školi imaju kvalitetnu edukaciju o prometnim pravilima, da policijski

službenici u prvim razredima provode akciju „Poštujte naše znakove“ i da se o prometnim pravilima uči i u vrtićima i kući, smatram da su itekako educirani i svjesni istih.

Koje su najvažnije lekcije koje djeca trebaju naučiti o prometu?

Djeca su pješaci i najvažnije je da nauče kako se trebaju sigurno kretati u prometu.

Što biste poručili učenicima koji neoprezno voze bicikle i robomile po cestama?

Na cesti se ne treba igrati jer ona nije igralište. Jako je opasno voziti bicikle i robomile po cestama jer takva vrsta vozila nema nikakvu zaštitu u slučaju nesreće.

Danas ste dobili nove pomoćnike. Kako su se naši učenici snašli u novoj ulozi?

Za sad se odlično snalaze. Naša Lena jako dobro radi svoj posao jer je usvojila sva znanja koja su joj potrebna da regulira promet oko škole.

Podrške nije nedostajalo

Ozbiljni razgovori

Ponosna sam na sebe i svoje prijatelje iz razreda

Razgovarali smo i s **Lenom Milić**, pripadnicom Školske prometne jedinice, o prvom radnom danu.

Kako se osjećaš kada je prvi radni dan iza tebe?

Bila sam malo nervozna i prestrašena, no sada, kad je sve prošlo, dobro sam. Ponosna sam na sebe i sretna sam što su moji prijatelji iz razreda pripadnici Školske prometne jedinice kao i ja. Ne sumnjam da ćemo se sve bolje i bolje snalaziti u ovoj novoj ulozi.

Koje si savjete dobila od policajaca i učitelja kako bi pravilno regulirala promet?

Rekli su nam da budemo smireni, da će sve dobro proći i da će s nama uvijek biti policajac ako nam zatreba pomoć u bilo čemu.

Koje bi pravilo istaknula kao najvažnije u prometu?

Najvažnije je slušati policajca i nikoga drugoga.

Jesi li danas vidjela ijednoga vozača koji nije poštivao prometna pravila? Kako si reagirala?

Danas je bilo nekih vozača koji nisu slušali i prolazili su kad nisu smjeli unatoč policajčevim i mojim znakovima. Često vidim vozila koja prolaze na semaforu kroz crveno svjetlo i razmišljam o tome koliko se nesreća može dogoditi zbog njih, a posebno ovdje u blizini škole gdje dosta male djece prelazi cestu. Danas je bilo više onih koji su poštovali pravila i to je pohvalno.

Koliko naši vršnjaci poštuju prometna pravila?

Većina poštuje prometna pravila, no češće bi se trebali osvrnuti u promet.

Kako bi se, po tvome mišljenju, prometna situacija u okolini škole mogla još poboljšati?

Djeca ustvari stvarno dobro slušaju, no mislim da bi se odraslim pješacima trebalo još malo objasniti da ne smiju prelaziti zebru dok policajac to ne dopusti te da kao vozači ne smiju prolaziti autom dok im tako ne bude rečeno.

Pripremila i razgovarala: Laura Đurić, 8. c

„Božić nam dolazi“ razveselio sve

Naša je škola 28. studenoga organizirala projektni dan „Božić nam dolazi“. Sudjelujući u raznim radionicama, učenici i učitelji imali su priliku izraziti svoju kreativnost, ali i učiti o važnosti blagdanskoga duha, zajedništva i solidarnosti. Školski su se hodnici ispunili mirisom kekisa, zvucima božićnih pjesama te šarenilom ručno izrađenih ukrasa. Sve rukotvorine bile su izložene i ponuđene na humanitarnom božićnom sajmu.

Projektni dan u vrtiću

Djeca i djelatnici vrtića bojali su i ukrašavali teglice „svjetiljke“. Koristili su akrilne boje i razne ukrase s blagdanskim motivima koje su aplicirali na teglice, a zatim su u njih stavili lučice. Izrađivali su i male markere za knjige. Djeca su oslikavala božićne motive koje su djelatnici na kraju i plastificirali. Na zadnjoj radionici izrađivali su slatke paketiće, tj. prigodne vrećice u kojima su bili skriveni razni slatkiši. Najmlađi su rado sudjelovali u radionicama i kreativno osmišljenim aktivnostima.

Mali božićni pomoćnici

Projektni dan u Školi s posebnim programom

Tijekom radionice učenici su sa svojim učiteljima izrađivali ukrase za bor, snjegoviće, nakit, čestitke, ukrasne boce, kutije i svijećnjake. Atmosfera je bila vesela, a svi su uživali u zajedničkom stvaranju i druženju.

Bili smo vrijedni...

Projektni dan u Velikoj i Maloj školi

I u Velikoj i Maloj školi vladalo je blagdansko raspoloženje. Učenici, učiteljice i učitelji izrađivali su božićne rukotvorine od kojih svaka nosi posebnu poruku. Među njima isticale su se staklenke zahvalnosti kao i one s božićnim porukama koje će zasigurno donijeti osmijehe na lica svima kojima su namijenjene. Izrađivali su se čokoladni ukrasi koje su djeca ukrašavala prema vlastitim idejama, zdravi kekisi, ali i tradicionalni cukarini. Poseban dio radionice bio je posvećen izradi ukrasa za bor, simpatičnih snjegovića, čestitki i unikatnih adventskih vijenaca koji će uljepšati domove učenika i njihovih obitelji.

Učitelji su s ponosom kazali kako ovakve radionice razvijaju maštovitost i spretnost djece te ih uče važnosti darivanja i zahvalnosti.

Napisala: Leona Primorac, 8. c

Božićni sajam

Humanitarni božićni sajam, koji je spojio blagdanski duh s plemenitim ciljevima, održao se 12. prosinca u našoj školi. Posjetitelji su uživali u raznovrsnim rukotvorinama, blagdanskim ukrasima i slasticama koje su pripremili učenici, roditelji i učitelji.

Naše rukotvorine

Božićno poziranje

Posjetitelji

Sav prikupljeni novac bio je usmjeren našem učeniku Lukasu i njegovoj obitelji te UNICEF-ovu projektu „Škole za Afriku“ koji podupire obrazovanje djece u najugroženijim dijelovima afričkoga kontinenta.

Zahvaljujemo svima koji su podržali ovu inicijativu!

Napisala: Luisa Andrade Jemo, 8. c

Kolektiv OŠ Marina Držića

OBILJEŽILI SMO...

Tijekom nastavne godine naši učenici i učitelji obilježavaju važne dane te tako pokazuju svoju kreativnost, produbljuju znanje i stvaraju nezaboravne uspomene. U nastavku donosimo pregled što smo to sve obilježili u 2023. i 2024. godini.

Dan dubrovačkih branitelja

Dan planeta Zemlje

Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje

Dan policije

Dan hrvatskih knjižnica

Dan sjećanja na žrtve Domovinskoga rata

Svjetski dan osoba s Downovim sindromom

Europski dan jezika

Dan škole

Europski školski sportski dan

Medni dan

Svjetski dan kazališta

Noć knjige

Svjetski dan voda

Dan ružičastih majica

PRIHVATI IZAZOV

UČINI NEŠTO ZA SEBE

Dan 1 DRUŽI SE S PRIJATELJIMA	Dan 2 NAPIŠI DOMAĆI RAD	Dan 3 POSJETI ILI NAZOVÍ NEKOGA OD OBITELJI	Dan 4 IGRAJ DRUŠTVENU IGRU (NE LJUTI SE)	Dan 5 BUDI LJUBAZAN PREMA DRUGIMA
Dan 6 RAZMISLI ŠTO JE BILO NAJBOLJE U DANU	Dan 7 POMOZI NEKOME	Dan 8 PITAJ NEKOGA KAKAV MU JE IKO DAN	Dan 9 PODI U ŠETNJU	Dan 10 POSPREMI SVOJU SOBU
Dan 11 RADI NEŠTO ŠTO VOLIŠ	Dan 12 PODE NA TRENING ILI NA IGRALIŠTE	Dan 13 NAPRAVI NEŠTO KREATIVNO	Dan 14 ZAPOČNI RAZGOVOR S NEKIM	Dan 15 NACRTAJ NEŠTO ZA SEBE
Dan 16 DAJ NEKOME KOMPLIMENT	Dan 17 ULIJEŠAJ NEKOME DAN	Dan 18 PONOVÍ ŠTO STE DANAS RADILI U ŠKOLI	Dan 19 POZOVI NEKOGA U DRUŠTVO	Dan 20 RAZMISLI U ČEMU SI DOBAR
Dan 21 IGRAJ SE S BRATOV/SESTROMA/PRIJATELJIMA	Dan 22 SUDJELUJ U ZAJEDNIČKOJ AKTIVNOSTI KOĐ KUĆE	Dan 23 SLUŠAJ DRUGE DOK GOVORE	Dan 24 SLAŽI PUZZLE ILI LEGO KOCKE	Dan 25 POMOZI U KUĆANSKIM POSLOVIMA
Dan 26 NAPRAVI SVE ŠKOLSKÉ OBIČAJE	Dan 27 POKAŽI NEKOME DA GA VOLIŠ	Dan 28 ODGOVORI NA PORUKU ŠTO JE BILO U ŠKOLI	Dan 29 SLUŠAJ GLAZBU	Dan 30 POHVALI SE ZA ONO ŠTO SI DOBRO NAPRAVIO

BRAVO! DOŠAO SI DO KRAJA!

Svjetski dan mentalnoga zdravlja

Večer matematike

Tri dana bez mobitela

Na okupu

Otputovali smo u školu u prirodi 24. travnja. Na put smo krenuli u 7.30 s parkinga ispred Konzuma u Gružu, a krajnji je cilj bio Zadar. Stajali smo dva puta: na benzinskoj pumpi i na odmorištu Skradin. Kada smo stigli u Zadar, najprije smo posjetili Muzej antičkoga stakla gdje smo imali prezentaciju o puhačkim staklima. Nakon muzeja otišli smo na ručak, a poslije toga u obilazak staroga dijela Zadra s vodičicom Martom. Pozdrav Suncu, Morske orgulje, crkva sv. Donata, Trg pet bunara, katedrala samo su neka mjesta koja smo posjetili. Oko 18 sati stigli smo u hotel. Nakon večere slijedila je disko zabava. Jedva smo čekali novi dan i nove avanture.

Napisale: Katarina Herceg,
Petra Radić i Mara Vodopić, 5. a

Pozdrav Suncu

Drugog dana škole u prirodi uputili smo se u Nacionalni park Paklenica. Naučili smo da je to drugi najstariji nacionalni park u Republici Hrvatskoj. Njegovo je najveće bogatstvo šuma. Dugo smo se penjali i pili čistu izvorsku vodu. Nakon odmora krenuli smo u Smiljan, rodni kraj Nikole Tesle. Tamo smo doznali mnoge zanimljivosti o Teslinu životu.

Vratili smo se u Zadar u večernjim satima. Nakon večere navukli smo svoje noćne oprave i ludo se zabavili na zabavi u pidžamama.

Napisale: Lucija Mucić i Iva Šimović, 5. b

Pidžama party

Posljednjega dana škole u prirodi obišli smo Sokolarski centar Dubrava. Tamo smo učili o sovama ušarama i sivim sokolovima. Neki su imali priliku i da ih nahrane. Nakon toga stigli smo u Nacionalni park Krka. Uživali smo u slapovima, šumu vode i pjevu ptica. Na ručku smo probali domaći krumpir, meso i kupus, a zatim smo prošetali muzejom. Nakon poučnih riječi vodiča Miće uputili smo se prema Dubrovniku.

Svi smo se složili da nam mobiteli nisu bili potrebni jer smo se zabavljali igrom, pjesmom i plesom. Ova ćemo tri dana zauvijek pamti.

Napisale: Maris Bačić, Korina Lujo,
Dora Pamuklić, Maya Vidoš, 5. c

Terenska nastava na LOKRUMU

Svake godine učenici i predškolci Škole s posebnim programom posjećuju otok Lokrum. I ove su godine uživali u prirodnoj oazi sa svojim roditeljima i učiteljima. Jutro su proveli u druženju, igri i učenju. Vratit će se zasigurno i sljedeće školske godine.

Napisala: Mara Vodopić, 5. a

Igra, zabava, smijeh

Zajedno

Uživamo na otoku

OSMAŠI U GRADU HEROJA

Na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskoga rata

Sunce još nije svanulo kada smo u nedjelju, 10. studenoga, krenuli prema Vukovaru. Iako smo bili pospani, uzbuđenje zbog onoga što nas čeka bilo je očito na našim licima. Na putu smo zastali na ručak u Burger King, a dolazak u Grad Heroja označio je početak nezaboravnoga iskustva. Smjestili smo se u hostelu Dubrovnik, a navečer smo se družili s učenicima drugih škola. Dan je završio mirno – istuširali smo se, pripremili za spavanje te nestrpljivo iščekivali program koji nas je čekao sljedećega dana.

Pripreme za spavanje

Tjedan smo započeli doručkom u 9 sati, a zatim smo se uputili prema crkvi sv. Filipa i Jakova. Tamo smo poslušali zanimljivo predavanje o događajima iz 1991. Svećenik nam je približio povijesne okolnosti i ulogu crkve u teškim vremenima. Posjetili smo i Muzej vučedolske kulture diveći se ostavštini naroda koji je ovdje živio prije 5000 godina. Sljedeća je stanica bila Gradski muzej Vukovar u dvorcu Eltz gdje smo zaronili u bogatu povijest grada. Nakon ručka u restoranu Istra uslijedilo je emotivno predavanje o Domovinskom ratu, a ono je održano u hostelu Dubrovnik. Vukovarski je vodotoranj simbol otpora i snage grada, a upravo smo njega nakon predavanja i posjetili. Navečer smo se opustili uz pjesme i ples u obližnjem disku gdje smo se družili s novim prijateljima.

Posljednji dan započeli smo pakiranjem, a zatim smo se uputili prema memorijalnim lokacijama. Prva je bila Vukovarska bolnica 1991., tu smo pogledali film i slušali dirljivo predavanje dr. Vesne Bosanac o ulozi medicinskoga osoblja i same bolnice za vrijeme opsade grada. Nastavili smo dalje do Spomen doma hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti te Veleprometa svjedočeći mjestima odvijanja nekih od najtragičnijih događaja Domovinskoga rata. Posjet Kukuruznom putu ostavio je poseban dojam na sve nas. Tuda su ljudi dobivali hranu, lijekove i oružje, stoga nam je jasno zašto se još zove i Put spasa. Obilazak je završio odavanjem počasti žrtvama na Ovčari

Predavanje u crkvi sv. Filipa i Jakova

i Memorijalnom groblju žrtava Domovinskoga rata. U Školi mira naši su učenici Leonard Pulić i Mihael Stanić sudjelovali u kvizu i pokazali svoje znanje osvojivši četvrto mjesto. Nakon ručka krenuli smo prema Dubrovniku obogaćeni iskustvima koja će zauvijek ostati urezana u sjećanje.

Posjet Vukovaru nije bio samo putovanje, već i prilika za učenje o povijesti, hrabrosti i zajedništvu.

Napisale: Luisa Andrade Jemo i Laura Đurić, 8. c

Ovčara

Simbol obrane

IZVANNASTAVNE AKTIVNOSTI

Nove zanimljive izvannastavne aktivnosti zainteresirale su brojne učenike, ali i nas novinare, stoga smo razgovarali s voditeljicama ovih aktivnosti kako bismo saznali čime su to privukle učenike na svoje sate.

Zemljoljupci

Zemljoljupci

Učiteljica Franica Barač pokrenula je ove godine izvannastavnu aktivnost Zemljoljupci. Učiteljica je u intervjuu govorila o važnosti povezivanja učenika s prirodom, ideji projekta te provođenju istoga.

Što Vas je motiviralo da pokrenete izvannastavnu aktivnost Zemljoljupci? Otkud ideja za naziv?

Ove sam školske godine u svojim zaduženjima dobila izvannastavnu aktivnost, a ravnateljica mi je predložila da njezin sadržaj bude vezan za očuvanje okoliša i održivi razvoj. Razgovorom smo došle do zaključka kako bi bilo lijepo i korisno osmisliti aktivnosti u kojima bi učenici sudjelovali, ali i poticali svoje vršnjake na suradnju te da naše aktivnosti budu prepoznate i vidljive ne samo u školi, nego i u lokalnoj zajednici. Razmišljajući o nazivu grupe, željela sam da on bude kratak, upečatljiv i da obuhvaća sve aspekte promišljanja o planetu, našem jedinom domu, koji trebamo poštovati, voljeti i čuvati. Mislim da naziv Zemljoljupci sve to objedinjuje. Možda pomalo zvuči kao naziv nekog poučnog crtića ili stripa, ali zašto ne? I jedno i drugo privlači djecu i uči ih nečemu.

Koja će znanja i vještine učenici steći sudjelovanjem u Zemljoljupcima?

Sudjelujući u Zemljoljupcima, voljela bih da se učenici više okrenu stvarnom svijetu oko sebe i da što manje vremena provode u onom virtualnom

koji često daje iskrivljenu sliku vrijednosti, ali i stvarnosti. Želim ih potaknuti na uživanje u prirodi, na prepoznavanje negativnih promjena u njoj, na male osobne korake kojima mogu pridonijeti očuvanju okoliša, na međusobnu suradnju, na empatiju prema svim živim bićima, na kritičko promišljanje o svijetu, na izražavanje svojih stavova i razmišljanja i na predlaganje rješenja koja će doprinijeti boljem i zdravijem životu.

Koje aktivnosti provodite i planirate provoditi na satima? Surađujete li s drugim školama, udrugama ili institucijama koje se bave ekologijom?

Predviđena je satnica za rad naše grupe jedan sat tjedno, ali kako je cilj da što više vremena provodimo vani, dogovaramo se da se posjeti udrugama ili odlazak u prirodu realiziraju nakon nastave jer zahtijevaju više vremena. Ponekad je ta realizacija izazovna jer učenici imaju i druge brojne aktivnosti, ali entuzijazma nam ne manjka. Dosad smo ostvarili suradnju s Udrugom „Maritimo Recycling“ koja se bavi prikupljanjem plastičnog otpada i njegova recikliranja, a posebno nas je razveselio posjet

Skloništu za nezbrinute životinje. U budućnosti planiramo i suradnju s drugim institucijama i udrugama koje se sadržajem djelovanja uklapaju u naš rad. Nismo još surađivali s drugim školama, ali bilo bi zanimljivo razmijeniti iskustva s nekima koje su u drugim županijama, a možda i ostvariti zajednički projekt.

Kakve su reakcije učenika na ovu novu izvannastavnu aktivnost?

Reakcije učenika su pozitivne, a ostali učenici mogu nešto saznati o našem radu iz objava na mrežnim stranicama naše škole. Na kraju željela bih još reći da svaka izvannastavna aktivnost širi interese djece i čini ih spremnijima za suočavanje s izazovima budućnosti, a Zemljoljupci im se s veseljem pridružuju.

Razgovarala: Luisa Andrade Jemo, 8. c

Šapice u šetnji

Posjet Udruzi Maritimo Recycling

Ikonopisanje

„Ova izvannastavna aktivnost prvi se put izvodila u našoj školi prošle nastavne godine, a upisalo se devet učenica četvrtih razreda“, kazala nam je vjeroučiteljica Ana Zupčić, voditeljica ikonopisanja.

Tehnika ikonopisanja posebna je metoda slikanja koja uključuje molitvu i umjetnost, a može se reći da je ikona sveto pismo u boji i slici.

„Učenice su mogle izabrati koju će ikonu pisati. Većina učenica izabrala je ikonu Isusa, dvije su izabrale ikonu Duha Svetoga, a jedna ikonu Blažene Djevice Marije. Sve su se iznimno trudile i do kraja godine uspješno završile pisanje svoje ikone“, objasnila je učiteljica.

Vjeroučiteljica nam je otkrila kako je jednom prilikom sudjelovala na tečaju ikonopisanja pa je ovu staru vještinu željela prenijeti i mladim naraštajima.

Pripremila: Petra Radić, 5. a

Ikone naših učenica

Adio, gosparu hrvatskoga pjesništva!

LUKO PALJETAK, cijenjeni akademik i bard hrvatske književnosti, napustio nas je 12. svibnja 2024. godine u 81. godini života.

Autor je brojnih zbiraka pjesama, knjiga za djecu, znanstvenih studija, članaka, eseja i antologija. Mnoge su njegove pjesme uglazbljene i postale su nezaobilazni dio dubrovačke i hrvatske pop-kulture. Njegovu povezanost s Gradom možda najbolje opisuju riječi Davora Mojaša: „I da nije u njemu rođen, Paljetak je zaslužio Dubrovnik, baš kao što je Dubrovnik, čini se odavda, zaslužio Luka Paljetka.“

Gospar Luko bio je čest gost u našoj školi, a intervju s njim objavili smo u prošlome broju *Vidre*. Pamtit ćemo ga kao nježna, susretljiva i nadasve šaljiva čovjeka koji je svojim nezaboravnim djelima obilježio naše odrastanje.

Pripremila: Matea Mustapić,
učiteljica hrvatskoga jezika

DRŽAVNA NATJECANJA 2024.

Pripremila:
Leona Primorac, 8. c*Španjolski jezik na vrhunskoj razini*

Državno natjecanje iz španjolskoga jezika za učenike osnovnih i srednjih škola održalo se od 8. do 10. svibnja u Vodicama, a na njemu je sudjelovala učenica 8. b razreda **Lucija Viočić** sa svojom mentoricom **Marijanom Njirić**. Natjecanje je bilo podijeljeno na nekoliko područja: čitanje s razumijevanjem, slušanje, govorenje i pisanje. U području govorenja Lucija je osvojila najveći broj bodova te konačno zauzela visoko treće mjesto.

Učiteljica Marijana i Lucija

Nema dosade na satu

„Španjolski sam jezik počela učiti još u četvrtom razredu i već sam ga tada jako zavoljela. Sati španjolskoga nikad mi nisu bili dosadni. Uvijek su bili nekako dinamični jer uključuju čitanje, pisanje, govorenje i slušanje. Dosta smo učili u dobroj i zabavnoj atmosferi, a profesorica nas je uvijek poticala na učenje koje nije bilo samo iz udžbenika, već smo učestalo koristili dodatne sadržaje i alate kako bismo povećali svoj rječnik i usvojili što više jezičnih pravila. Kada je konačno došao osmi razred, ostvarila mi se želja da sudjelujem na natjecanju. S profesoricom Marijanom posebno sam se pripremala za sve tražene kategorije natjecanja. Budući da sam rješavala zadatke razine B1/B2 i nisu mi stvarali problem, nisam imala tremu pred natjecanje. Državno natjecanje održalo se u Vodicama gdje se ispit ocjenjivao u četirima kategorijama: čitanju, slušanju, govorenju i pisanju, a najviše sam bodova ostvarila u govorenju. Osvojila sam 3. mjesto na koje sam izrazito ponosna jer je konkurencija bila jaka. Na natjecanju sam upoznala učenike drugih škola, dijelili smo iskustva s priprema i dojmove s ispita. Svi smo bili dobro raspoloženi. Mentori su nas podržavali i upoznali smo ih u nekom drugom svijetu gdje su i oni samo 'ljudi' koji se šale i nisu uopće strogi kao u učionici. Da mi se ukaže prilika, sigurno bih sve ponovila. Bilo je ovo jedno predivno iskustvo i doživljaj koji ću pamtit i cijeli život“, kazala je Lucija za Vidru.

Tehnička kultura

Nakon što su zauzele prva mjesta u svojim kategorijama na županijskoj razini 66. Natjecanja mladih tehničara, učenice **Mia Vranješ** i **Lara Šurković** sudjelovale su i na državnoj razini istoga natjecanja. Natjecanje se održalo u Segetu Donjem od 3. do 6. lipnja, a na njemu su sudjelovala 253 mlada tehničara. Mia se natjecala u kategoriji Maketarstvo i modelarstvo, a Lara u kategoriji Modelarstvo uporabom tehničkih tvorevina. Njihova je mentorica učiteljica tehničke kulture **Nives Radović**.

Lara, Mia i učiteljica Nives

Kemija

Na Županijskom natjecanju iz kemije Paulina Cetinić, učenica 8. a razreda, osvojila je prvo mjesto. Andrej Stipić, učenik 8. c razreda, zauzeo je 5. mjesto. Njihova je mentorica Slavka Vuletić-Šagarjelo.

Njemački jezik

Na Županijskom natjecanju iz njemačkoga jezika sudjelovale su Kiara Kunica i Iris Bošković, učenice 8. b razreda. Kiara je zauzela 1. mjesto u kategoriji I., a Iris 3. mjesto u kategoriji II. Njihova je mentorica učiteljica Ana Bačić.

Kiara, Iris i učiteljica Ana

Fizika

Učenica 8. b razreda Lana Vasković osvojila je drugo mjesto na Županijskom natjecanju iz fizike. Lanin je mentor profesor Mario Aletić.

Matematika

Petar Boris Veselić, učenik 4. b razreda, osvojio je drugo mjesto na Županijskom natjecanju iz matematike pod vodstvom mentorice Marijane Vrljić.

Petar Boris i učiteljica Marijana

Informatika

Na Županijskom natjecanju iz informatike Iva Lučić (6. a) osvojila je drugo, a Luciana Gospodnetić (6. a) treće mjesto. Ivina i Lucianina mentorica učiteljica je informatike Sandra Lambeta.

LiDraNo

Na Županijskoj smotri LiDraNo nastupili su: Petra Novak (7. a), Viktor Radić (4. b) i Petar Boris Veselić (4. b). Predstavljali su našu školu u kategoriji pojedinačnih scenskih nastupa. Viktorova i Petrova mentorica je učiteljica Marijana Vrljić, a Petrina učiteljica hrvatskoga jezika Lucija Stahor.

Školski list *Vidra* predložen je za državnu smotru LiDraNo. Glavna je urednica lista Laura Đurić, učenica 7. c razreda. Mentorica učenicima novinarske radionice je učiteljica hrvatskoga jezika Matea Mustapić.

Lidrano 2024.

Likovna kultura

Na izložbi likovnih radova „LIK 2024.“ bila su predstavljena prava umjetnička djela učenica Tonke Djaković (5. a), Andree Barbarić (5. a) i Nine Koprivec (8. c). Njihova je mentorica učiteljica Petrunjela Vuković.

Tonka, Andrea i Nina

SPORTSKA NATJECANJA 2024.

Pripremila: Luisa Andrade Jemo, 8. c

Naš plivač Maro

U Poreču je od 18 do 20. ožujka 2024. godine održano Državno prvenstvo učenika s intelektualnim teškoćama 2023./2024. Na ovome je natjecanju sudjelovalo pedeset i osam škola i centara iz devetnaest županija i Grada Zagreba. Našu je školu predstavljao učenik Maro Miloslavić u plivanju u disciplini 25 m slobodno. Marov je voditelj učitelj Goran Tomaši.

Maro i mentor Goran

Badminton

Županijsko natjecanje ŠSD-a osnovnih škola u badmintonu održalo se u utorak, 3. prosinca, u našoj školi. U konkurenciji dječaka za našu školu igrali učenici: Maro Sutić (2. r.), Noa Ladišić (5. r.), Maro Josip Tutman (7. r.) i Kristijan Dadić (8. r.). Zauzeli su četvrto mjesto. U timu djevojčica nastupale su: Mara Paradžik, Lina Jugović Barać (7. r.), Isabel Andrade Jemo i Leona Habijenić (8. r.). Osvojile su peto mjesto. Voditeljica ekipe i trenerica je Barbara Jančić.

Badminton ekipe

Kros

Županijsko natjecanje školskih sportskih klubova za učenike i učenice osnovnih škola u krosu održalo se 22. listopada 2024. u Lapadu. Sudjelovalo je šesnaest škola iz Županije. Učenice Dora Pamuklić (5. r.), Marija Čatić (6. r.), Mia Vranješ (6. r.) i Erika Šarić (8. r.) osvojile u 14. mjesto. Osmaši Maroje Koprivica, David Obuljen, Đivo Preljević i Antonio Rakigjija osvojili su drugo mjesto. Njihova je voditeljica nastavnica Sandra Tošović.

Maroje, David, Đivo, Antonio i učiteljica Sandra

Šah

U Studentskom centru Dubrovnik 20. studenoga održalo se Županijsko natjecanje ŠSD-a u šahu. Na natjecanju su sudjelovali naši učenici: Ana Jančić (6. r.), Maro Rabušić (5. r.), Elizabeta Prkačin (3. r.), Andrija Crnčević (3. r.) i Matija Vranješ (3. r.). Osvojili su osmo mjesto, 2 meč-boda i 7 pojedinačnih bodova. Voditelj ekipe je Frano Jančić.

Šah-mat

POREMEĆAJI NE BIRAJU DOB, SPOL NI DRUŠTVENI STATUS

Poremećaji u prehrani sve su češća tema među mladima, no u školama još se uvijek nedovoljno govori o njima. Svi smo čuli za izraze poput anoreksije, bulimije ili kompulzivnoga prejedanja, no što oni doista znače i kako utječu na život pojedinca?

ANOREKSIJA

Odbijanje uzimanja hrane prouzročeno kakvom bolešću ili željom za mršavošću.

BULIMIJA

Pretjerano uzimanje hrane nakon čega slijedi namjerno povraćanje koje nastaje zbog straha od debljanja.

KOMPULZIVNO ILI EMOCIONALNO PREJEDANJE

Prekomjerno konzumiranje hrane u kraćim vremenskim intervalima, čak i onda kada osoba nije gladna.

(prema Školskom rječniku hrvatskoga jezika)

U svijetu u kojem društvene mreže određuju standarde ljepote, pritisak da izgledamo savršeno često postaje teret koji narušava naše zdravlje i samopouzdanje.

Poremećaji u prehrani ne biraju dob, spol ni društveni status – mogu se dogoditi bilo kome uključujući i učenike među nama.

Ovu smo temu broja posvetili upravo poremećajima u prehrani, a cilj nam je razbijanje mitova, pružanje informacija i poticanje razgovora o tome kako prepoznati znakove poremećaja, potražiti pomoć i biti podrška onima kojima je pomoć potrebna.

Iza svakog problema stoji osoba koja zaslužuje razumijevanje, suosjećanje i priliku za ozdravljenje.

Napisala: Leona Primorac, 8. c

Preventivni program u našoj školi

Tko je to u ogledalu?

Socijalna pedagoginja **Martina Dumančić Vranješ** provodila je prethodnih godina preventivni program „Tko je to u ogledalu?“ u našoj školi. Program prevencije poremećaja hranjenja, čija je autorica mr. sc. Jelena Balabanić Mavrović, namijenjen je učenicama viših razreda osnovne škole i učenicima srednje škole.

„U današnjem svijetu i trendovima koji naglašavaju važnost vanjske ljepote umanjujući pritom temeljne životne vrijednosti, sadržaj ovoga programa nastoji potaknuti naše učenice da kritički prosuđuju utjecaj medija te vrate fokus na promicanje interesa i vrlina koje ispunjavaju njihov život. Cilj programa jačanje je emocionalnih vještina i razvoj pozitivne slike o sebi“, ističe pedagoginja koja ovaj program provodi među našim osmašicama od 2019. godine.

POGREŠNA UVJERENJA

Radionice obrađuju teme oblikovanja ženskoga identiteta, stjecanja samopouzdanja, razbijanja medijskih stereotipa o ženskoj ljepoti te poboljšanja odnosa prema vlastitom tijelu. Važno je da učenice prepoznaju pogrešna uvjerenja poput onoga da su mladi i lijepi ljudi nužno sretni ili da su sreća i uspjeh uvjetovani „napumpanim“ usnama, operiranim nosom ili isforsiranom mršavošću. Naglašava se važnost vrijednosti mladih djevojaka kao osoba koje brinu o sebi i ljudima oko sebe, uspostavljaju kvalitetne odnose, donose ispravne odluke u svom životu i ostvaruju vlastite ciljeve.

Martina Dumančić Vranješ, socijalna pedagoginja

Ideja za provedbom preventivnoga programa, navodi pedagoginja, nastala je na temelju informacija koje kolegice i ona dobivaju u svakodnevnom radu s učenicama. Veliki utjecaj društvenih mreža i influencera, koji promoviraju ideale ljepote i nedostižne savršenosti, odražava se na dječje samopouzdanje. Pogledi u ogledalu često izazivaju kritike vlastitoga izgleda i pronalaženje nesavršenosti na tijelu.

Procesna evaluacija provedena među našim učenicama pokazuje velik interes za ovu temu, potrebu za razgovorom o navedenim pitanjima te visoku ocjenu sadržaja i načina provedbe programa.

Pripremila: Laura Đurić, 8. c

Izrada plakata

Anoreksija nije odsustvo gladi

Dr. med. Hrvoje Handl, specijalist psihijatar i subspecijalist psihoterapije, i dr. med. Katarina Skopljak, specijalizantica psihijatrije, održali su 19. rujna u našoj školi predavanje „Poremećaji u prehrani kod djece i mladih“. Uхватili smo ih prije predavanja i saznali odgovore iz prve ruke na najvažnija pitanja koja se tiču poremećaja u prehrani.

Koji su najčešći poremećaji u prehrani djece i mladih? Što im je zajedničko?

Najčešći su poremećaji prehrane adolescenata anoreksija, bulimija i nespecifični poremećaj hranjenja, a uz njih danas postoji i poremećaj koji se zove kompulzivno prejedanje ili emotivno prejedanje. Zajedničko im je da su to sve poremećaji poimanja vlastitoga tijela.

Možete li nam opisati poremećaje na primjeru neke mlade osobe?

Naravno! U vašoj školi netko kaže nekoj učenici: „Uh, ti se udebljala!“ Nju to jako povrijedi i ona krene na brutalnu dijetu, prestane gotovo išta jesti i dosta smršavi. Najčešće se u ovakvim slučajevima javlja anoreksija. Anoreksija može trajati mjesecima, ali i godinama. Problem je liječenje jer takve ga osobe obično odbijaju, njima je „lijepo“ kada su mršavi. Ne priznaju roditeljima, prijateljima ni učiteljima da imaju anoreksiju, a tad im je jako teško. Ako se liječe, počnu jesti, prvo na silu, a nekad popusti ta njihova prisila da gladuju.

Pogrešna je pretpostavka da anoreksične osobe nisu gladne, one gladuju, ali suzdržavaju se jesti.

Tada obično slijedi bulimija koja ponovno u pozadini ima pogrešno viđenje vlastitoga tijela. Osobe koje boluju od bulimije obično se prejedaju, bilo da je riječ o stvarnoj konzumaciji velike količine hrane ili subjektivnom dojamu – pojele su normalnu količinu hrane, ali misle da su pojele previše. Nakon toga povraćaju, mnogo vježbaju i uzimaju neka sredstva za gubljenje tjelesne mase.

dr. Skopljak, novinarka Laura i dr. Handl

Je li povraćanje njihov prirodni refleks ili namjerno povraćaju?

Nije u pitanju prirodni refleks, takve osobe same sebe tjeraju na povraćanje. Ako osjete veliku težinu u tijelu, ne podnose je. Ponekad je to mala količina, no oni misle da je jako velika. Tada sami izazivaju povraćanje jer se boje da će se udebljati. Taj strah od debljanja dovodi ih do toga da žele tu hranu izbaciti iz sebe. Onda povraćaju ili intenzivno vježbaju. Intenzivno vježbanje podrazumijeva da hodaju ili trče više desetaka kilometara dnevno, vježbaju u teretani nekoliko sati...

Koji su najraniji znakovi poremećaja u prehrani djece? Kako roditelji mogu pomoći djetetu koje pokazuje znakove poremećaja?

Činjenica je da se djeca koja imaju poremećaj hranjenja najčešće ne žele liječiti. Ne misle da čine nešto loše jer im okolina daje pozitivne komentare kao što su: „Wow, kako dobro izgledaš!“, „Odlično se brineš za sebe!“ i slično. Znakovi se mogu uočiti po stupnju težine, ali i po ponašanju.

Osim što roditelji mogu uvidjeti gubitak kilaže, tj. veliku pothranjenost, mogu primijetiti i određene promjene u ponašanju. Djeca nemaju više dovoljno energije, ne žele jesti u društvu, počnu skrivati svoju hranu, izoliraju se i ne žele više izlaziti.

Ako im roditelji kažu da su uočili nešto od prethodno navedenoga, opovrgnut će to i najčešće će se naljutiti. Roditelji bi se tada treba informirati i obratiti se stručnjacima za poremećaje u prehrani da ih nauče kako se trebaju ponašati prema takvoj djeci.

Kada je riječ o poremećajima prehrane, više do izražaja dolaze djevojčice, tj. žene. Zašto?

Nekad je odnos između mušaraca i žena u poremećajima hranjenja bio 1:7, a danas je 25 % muškaraca među svima koji su oboljeli.

Ako u Hrvatskoj računamo da je 30 000 do 40 000 oboljelih, onda je muškaraca negdje oko 10 000.

Žene su se ogledale u svojim majkama i uređivale su se za okolinu. Izgled žena naglašeniji je nego izgled muškaraca, no i to se danas gotovo izjednačilo. Važan je podatak da su davno u prošlosti, pa čak i na ovim područjima, žene bile dominantnije osobe – vladao je matrijarhat. Tada je postojala estetika kruga i zaobljenost je bila popularna. Žene, koje su imale trbuh, bile su popularnije i privlačnije s trbuhom nego bez njega. Danas se sve to poništilo, vlada estetika crte. Svi „moramo“ imati ravne trbuhe.

Što savjetujete roditeljima kada Vam se obrate za pomoć u bolnici?

Učimo roditelje da na tu ljutnju djece ne reagiraju ljutnjom, strogošću, agresijom i prijetnjom, nego da ih razumiju pa čak i dopuste da se sve to događa.

Odgoj u ovom slučaju treba ostaviti po strani i pobrinuti se za dijete jer ono u poremećaju može biti jako živčano i agresivno, a najviše gladno. Zamislite da ste gladni jer niste skoro ništa jeli pet dana. Ručak je na stolu i otac viče na vas da morate jesti, a vi razmišljate o tome da ćete od jedne žlice juhe dobiti četiri kilograma. To je teška bol i patnja.

Grupna savjetovanja roditelja odvijaju se četvrtkom i petkom u našoj bolnici, a uključujemo roditelje i preko Zoom platforme. Ako je roditelj iz Dubrovnika primijetio neki problem, može nam se javiti i sudjelovati na savjetovanju.

Kako liječite pacijente s poremećajima u prehrani? Postoji li razlika u liječenju tinejdžera i odraslih osoba?

Liječimo psihoterapijski što znači da koristimo psihoterapijske tehnike, a najviše razgovor. U bolnici radimo u grupama s četrnaest djevojaka i mladića. Dosta se priča o razlozima i emocijama.

Iako govorimo o poremećajima hranjenja, važno je naglasiti da se ne radi o kilogramima i izgledu tijela, nego o odnosima i osjećajima koji su u pozadini.

Pokušavamo naučiti djevojke i mladiće da se izbore s emocijama i pronađu uzrok koji ih je odveo u ovom smjeru.

Lijekovi se onda ne trebaju koristiti u liječenju?

Lijekovi mogu pomoći, ali metoda izbora liječenja poremećaja hranjenja je psihoterapija.

Mi ih ne učimo da jedu, već da razmišljaju o emocijama. Kada razmišljaju o njima, onda krenu i jesti.

Kako bi učitelji, ali i školske kolege, mogli pomoći djeci koja imaju poremećaje u prehrani?

Ono što morate imati na umu jest da trebate ostati smireni. Najbitnije je da vrlo nježno, oprežno i bez optuživanja pridete tome djetetu te mu kažete da mislite da ima poremećaj. Ako vidite da se jako uzrujao zbog toga, razumite ga. Nemojte se naljutiti i pustite ih da odu ako žele. Ako učitelji uoče neke promjene, moraju nazvati roditelje, reći im što misle da se događa i da su oni odgovorni što će dalje poduzeti. Često će i roditelji negirati informaciju koju su im učitelji prenijeli. Ako roditelji učitelje traže savjet, mogu im dati kontakt naše bolnice, a dijete bi morali, ako treba skoro i prisilno, odvesti pedijatru.

Takvom djetetu prvo treba pomoći tjelesno, a onda i psihološki.

***matrijarhat** – sustav društvenih odnosa koji se zasniva na važnom, ključnom položaju žene u društvu, odnosno vladavini žena

POZIV U POMOĆ

Kad dijelimo brige, one postaju manje

Poremećaji u prehrani mogu biti iznimno teški, ali važno je znati da pomoć postoji. Ako se ti ili netko koga poznaješ suočava s ovim izazovom, nemoj oklijevati – potraži podršku. Obratite se roditeljima, učiteljima, prijateljima ili osobama od povjerenja.

Traženje pomoći nije znak slabosti – to je prvi korak prema oporavku i boljem životu!

**Dnevna bolnica za
poremećaje prehrane**

H(RANA)

01 3430 030

hrana.mailbox@pbsvi.hr,

hrvoje.handl@pbsvi.hr

Centar za

poremećaje hranjenja

Jelena Balabanić Mavrović,

dr. sc. voditeljica Centra za

poremećaje hranjenja BEA

info@centarbea.hr

Centar za

poremećaje jedenja

kod djece i adolescenata,

KBC Sestre milosrdnice

01 3787 111

Kviz o prehrani i zdravlju

Zdravo tijelo, zdravi izbori

Provjeri svoje znanje o važnosti pravilne ishrane, zdravih navika i njihovu utjecaju na naš organizam!

1. Koji se obrok smatra najvažnijim obrokom u danu?

- a) doručak
- b) ručak
- c) večera

2. Koliko čaša vode prosječno trebamo piti u jednome danu?

- a) 2 – 4 čaše
- b) 6 – 8 čaša
- c) 10 – 12 čaša

3. Što je glavni izvor energije za naše tijelo?

- a) vitamini
- b) masti
- c) ugljikohidrati

4. Što znači pojam „uravnotežena prehrana“?

- a) Prehrana koja podrazumijeva samo voće i povrće.
- b) Prehrana koja uključuje sve skupine namirnica u pravilnim omjerima.
- c) Prehrana s malo kalorija.

5. Koji simptom može ukazivati na dehidraciju?

- a) suha usta i osjećaj žeđi
- b) povećana energija
- c) smanjena potreba za snom

6. Koji napitak sadrži najviše šećera?

- a) voda
- b) sok od naranče
- c) gazirani sok

7. Koji je vitamin poznat pod nazivom „sunčani vitamin“?

- a) vitamin E
- b) vitamin D
- c) vitamin C

8. Koliko minuta tjelesne aktivnosti dnevno preporučuje Svjetska zdravstvena organizacija za djecu i mlade?

- a) 15 minuta
- b) 30 minuta
- c) 60 minuta

9. Što je najbolje za zdravlje kože?

- a) Dovoljno spavati.
- b) Svakodnevno se šminkati.
- c) Previše se izlagati suncu.

10. Koji je najbolji način razvijanja zdravih prehrambenih navika?

- a) Uvijek trebamo slušati tijelo i jesti kad smo gladni.
- b) Potrebno je preskakati obroke.
- c) Moramo planirati obroke i jesti raznovrsnu hranu.

Rješenja: 1. a, 2. b, 3. c, 4. b, 5. a, 6. c, 7. b, 8. c, 9. a, 10. c

Pripremila: Luisa Andrade Jemo, 8. c

Sukobi s roditeljima

PRIRODNA FAZA RAZVOJA TINEJDŽERA

Sukobi s roditeljima česta su pojava u razvoju tinejdžera te predstavljaju prirodan i nužan dio njihova odrastanja. Razlozi za sukobe često uključuju različite poglede na odgovornost, slobodu i ponašanje, ali i promjene u razvoju te potragu za identitetom. Važno je razumjeti ove sukobe radi lakšega i bržega rješavanja obiteljskih problema jer se na taj način grade bolji odnosi što pridonosi pružanju podrške tinejdžerima u procesu odrastanja.

Prvi znak ulaska u pubertet

Sukobi počinju veoma rano i javljaju se svakodnevno. Nastaju jer roditelji i djeca imaju različite potrebe, zanimanja i očekivanja. „Tinejdžeri imaju temeljnu potrebu za neovisnošću, autonomijom, samostalnošću, samokontrolom. Za njih je nužno da prođu kroz zadovoljenje tih potreba kako bi mogli prijeći u odraslo doba. Ostvarivanjem tih potreba preuzet će odgovornost za svoje odluke i svoja mišljenja. S druge strane, roditelji se u tom razdoblju pitaju jesu li njihova djeca dovoljno zrela da budu samostalna. Raskorak je u tome što adolescenti negoduju i naglašavaju da sami žele donositi odluke, a njihovi roditelji smatraju da oni to nisu u stanju jer su njihova ponašanja još uvijek nezrela“, rekla je socijalna pedagoginja Emina Laštrić.

To nije pošteno

Najčešće se sukobi i rasprave s roditeljima vežu za svakodnevne situacije. Istraživanje, o kojem piše *The Independent*, pokazalo je kako je najčešći uzrok svađe, uz to da se mora pojesti sve što je na tanjuru, i svađanje oko (ne)čistoće sobe. Kupovanje nove odjeće, usporredba sa starijim/mlađim bratom ili sestrom kojima je nešto dopušteno, a njima nije, odabir prijatelja, kasni izlasci samo su neke od situacija kada će se roditelji sigurno naći u sukobu s djetetom iz čega saznajemo da je biti roditelj adolescenta ponekad jednako izazovno životno iskustvo kao i biti adolescent. Smatra se da je ljutnja glavna emocija povezana sa sukobom, a praćena je tjeskobom, frustracijom ili osjećajem krivnje. „To nije pošteno!“ rečenica je koju možemo čuti nebrojeno puta, osobito u godinama puberteta.

Svi mi volimo uvijek biti u pravu i dok će ostali uspjeti prihvatiti povremeni kompromis, tinejdžeri ga ne mogu ni smisliti. Većina tinejdžerskih borbi zapravo je tu s ciljem da ih se prestane tretirati kao djecu. Tijekom puberteta tinejdžeri istražuju svoj identitet, također žele više slobode, no roditelji im postavljaju određene granice.

Jesu li sukobi loši?

Iako se sukobi čine lošima, oni mogu biti prilika za razvoj samostalnosti, jačanje osobnoga identiteta i bolje razvijanje roditeljskih vrijednosti jer na taj način tinejdžeri sami odlučuju koja je prava odluka te shvaćaju da je roditeljima bitno samo da je njima dobro. U mnogim obiteljima vlada mišljenje da je sklad pod svaku cijenu bolji od sukoba, no sukobljavanje je sastavni dio svakodnevnoga života s kojom se djeca trebaju naučiti nositi. U sukobu i nadmetanju djeca odmjeravaju vlastite snage i pri tomu uče procjenjivati sebe i druge, pokušavaju izboriti i osigurati svoj položaj unutar obitelji, ali i u krugu vršnjaka. „Razgovarajte puno s vašim tinejdžerom, dopustite mu da izrazi svoje mišljenje, ali i da vi jasno kažete svoje. Morate biti svjesni da će se njihova razmišljanja sve više razlikovati od vaših i svega onoga što ste im usadili do sada. To je na neki način ‘treniranje’ adolescenta da postane autonoman“, savjetuje dalje roditelje pedagoginja Laštrić. U konačnici, može se reći da su sukobi u odnosu s adolescentima važni za razvoj njihova osobnoga identiteta. Ako se sukobi ne prepoznaju kao prirodan proces i ako se ne rješavaju, negativno utječu na ozračje u obitelji i mogu ostaviti posljedice na mentalno zdravlje djece.

Rješenje = razgovor

Jedan od prvih znakova ulaska u pubertet jest svakodnevni sukob s roditeljima čiji su uzrok najčešće biološke promjene, ali i različiti pogledi na svijet. Za rješavanje i smanjenje sukoba potrebno je razviti bolje komunikacijske vještine, tj. poticati razgovor u obitelji, a u određenim situacijama u kojima to nije dovoljno, potrebno je tražiti pomoć stručnjaka.

Napisala: Petra Katičić, 8. a

ODLIKAŠA JE U PROŠLOSTI BILO MNOGO MANJE NEGO DANAS

Učenici i učiteljica Marijana

Učenice **Luisa Andrade Jemo**, **Laura Đurić** i **Andrea Barišić** te učenik **Leo Milat Panža** s profesoricom povijesti **Marijanom Njirić** proveli su istraživanje o sličnostima i razlikama naše škole nekada i danas. Popisali su broj učenika po razredima, opći uspjeh na kraju školske godine te razlike u školskim predmetima.

Naša je škola osnovana 7. rujna 1963., a zvala se Osnovna škola „Nikica Franić“. Davne 1965. dobila je i odjel za obrazovanje djece s poteškoćama u razvoju.

Posjet školskom arhivu

Prije osam godina podatci o ocjenama počeli su se pohranjivati u e-Dnevnik, a prije toga koristili su se tiskani dnevnik – tanke plave ili zelene knjige u koje su profesori upisivali podatke koji se danas bilježe u elektroničku knjigu. Kad smo posjetili školski arhiv i započeli analize dnevnika, shvatili smo da bi obrada podataka svih osam razreda trajala cijelu godinu pa smo odlučili analizirati samo sedme i osme razrede. Nažalost, dnevnik prije 1973. godine nisu nam bili dostupni.

Više učenika, a manje odlikaša

Ono što smo prvo primijetili jest znatno veći broj učenika u prošlosti – od 70-ih do 90-ih godina prosječan razred imao je između 30 i 35 učenika. U početku je bilo mnogo više djece upućene na produžnu nastavu ili na ponavljanje razreda.

Primjerice, u školskoj godini 1974./1975. na produžnu nastavu upućeno je 70 učenika, a njih 20 nakon toga moralo je ponavljati razred.

Tijekom godina taj se broj postupno smanjivao. Odlikaša je u prošlosti bilo mnogo manje nego danas.

Tablica općega uspjeha na kraju navedenih godina

Školska godina	1973./1974.	1974./1975.	1979./1980.	1984./1985.	1989./1990.	1995./1996.	2000./2001.	2005./2006.	2017./2018.	2020./2021.	2023./2024.
nedovoljan	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	/	/	/	/	/	/
dovoljan	8 %	2 %	8 %	7 %	6 %	2 %	9 %	3 %	/	/	/
dobar	38 %	43 %	40 %	36 %	38 %	27 %	27 %	24 %	26 %	20 %	33 %
vrlo dobar	31 %	30 %	29 %	31 %	35 %	41 %	37 %	34 %	46 %	37 %	41 %
odličan	22 %	23 %	22 %	25 %	20 %	30 %	27 %	39 %	28 %	43 %	26 %

Razlika u predmetima

Učenici su tada imali predmete poput Domaćinstva i Prve pomoći. Do kraja 80-ih godina učenici su učili i ćirilicu u okviru predmeta koji se zvao Hrvatski ili srpski jezik. Predmeti koji se danas nazivaju Likovna, Glazbena, Tjelesna i zdravstvena te Tehnička kultura, tada su nosili nazive Likovni, Glazbeni, Tjelesni i Tehnički odgoj.

Broj razrednih odjela

Naša je škola neko vrijeme imala čak četiri razredna odjela (a, b, c, d). Od 90-ih imamo tri razredna odjela po generaciji, a razredi su znatno manji.

Novo ime, nove zgrade

Tijekom rata, zbog teških uvjeta podučavanja i učenja, kriteriji su bili nešto blaži. Nastava je često bila prekidana zbog uzbuna i opasnosti, što je otežavalo održavanje kontinuiteta. Godine 1992. škola je dobila današnje ime Osnovna škola Marina Držića, a 2002. stekla je titulu Eko-škole. Dječji vrtić za djecu s teškoćama u razvoju u sklopu Škole s posebnim programom otvoren je 2003. godine, a 2008. izgrađena je nova školska dvorana, danas jedina u uporabi. Nova zgrada Male škole otvorena je 2012. godine.

Porast broja odlikaša

U školskoj godini 2015./2016. zabilježen je znatan porast udjela dobrih, vrlo dobrih i odličnih učenika sedmih i osmih razreda. Školske godine 2017./2018. uveden je e-Dnevnik, čime su papirnatih dnevnici u potpunosti zamijenjeni, a podatci su postali pregledniji. Generacija 2020./2021. bila je posebna zbog online nastave, ali nije bilo značajnijih promjena.

Naša škola danas

Danas sedmi i osmi razredi imaju između 17 i 23 učenika, a prvi razredi imaju tek petnaestak učenika. Radi usporedbe, školske godine 1973./1974. najmanji razred imao je 27 učenika, a najveći 35, dakle većina je razreda imala više od 30 učenika.

Bilo je zanimljivo vidjeti kako se naša škola mijenjala tijekom godina zbog različitih okolnosti. Danas smo jedna od škola s najboljim postignućima u Dubrovniku, a nadamo se da će tako i ostati. Za uspjeh i rad naše škole zaslužni su naši marljivi i talentirani učenici, učitelji koji se trude prenijeti znanje, ali i svi ostali djelatnici koji čine sve kako bi škola bila ugodno mjesto za odrastanje, obrazovanje i rad.

Pripremili: Andrea Barišić (8. b), Laura Đurić (8. c), Leo Milat Panža (8. b), Marijana Njirić, učiteljica povijesti

DUBROVNIK JE OBLIKOVAO MOJ IDENTITET

Kate Sušić danas je jedno od prepoznatljivih lica hrvatske TikTok scene. Svojim kreativnim sadržajem i iskrenim pristupom brzo je osvojila srca publike, a njezin profil prati na tisuće obožavatelja. Naša bivša učenica svojim radom pokazuje da društvene mreže mogu biti platforma za izražavanje kreativnosti i povezivanje, no ne zaboravlja isticati i važnost zajednice u kojoj je odrasla.

Školski dani

Imate li neku posebno dragu uspomenu iz osnovne škole?

Ne mogu izdvojiti samo jednu, ali svakako su mi najljepše uspomene prva prijateljstva, prve ljubavi, prvi snijeg, razne dogodovštine i zezanja na satima.

Koji su Vam predmeti bili najdraži? Zašto?

Engleski jezik i Hrvatski jezik bili su mi najdraži predmeti. Čini se da su me oduvijek zanimali jezici i to mi je nekako „išlo“.

Jesu li Vam školski odnosi pomogli u razvijanju socijalnih vještina koje danas koristite?

Naravno, tada sam stekla prijatelje s kojima se i dan danas družim i vjerujem da su to najljepša prijateljstva.

Danas je učenicima sve teže izabrati srednju školu. Koju ste srednju školu upisali? Koliko je ona utjecala na izbor fakulteta i današnje karijere?

Upisala sam Dubrovačku privatnu gimnaziju i ona mi je bila dobar temelj za daljnje obrazovanje iako sam uvijek znala da želim studirati jezike. Međutim, nikad nisam znala kakvim ću se točno poslom baviti nakon fakulteta. Trenutno radim u ljudskim resursima za latinoameričko tržište u globalnoj korporaciji i jako sam zadovoljna.

Društvene mreže i karijera

Kada ste započeli kreiranje sadržaja na društvenim mrežama?

U srednjoj sam školi već počela objavljivati svoje *outfite* na Instagramu, no na drugoj-trećoj godini fakulteta krenula sam češće objavljivati. Na TikToku počela kreirati sadržaj tek prije dvije godine.

Koliko je zahtjevno uskladiti posao u struci i posao na društvenim mrežama?

Zna biti zahtjevno, osobito u zimskim mjesecima kada su dani dosta kraći, stoga ne stignem tijekom tjedna nešto snimiti ili fotografirati za društvene

mreže, ali volim dinamičnost koju mi to donosi. Naravno, uz dobru organizaciju sve je moguće!

Na Vašem profilu na TikToku najviše do izražaja dolazi dubrovački naglasak koji je bio i tema nekoliko videozapisa. Koliko je život u Dubrovniku oblikovao Vaš identitet?

Da, to su nekako najčešći komentari na mojim popularnijim videozapisima. Dubrovnik je u velikoj mjeri oblikovao moj identitet, tim više što sam do trećega razreda osnovne škole živjela u Starom gradu. Obožavam Dubrovnik, volim svoj naglasak i dijalekt te mislim da bogatstvo narječja i mjesnih govora u Hrvatskoj treba njegovati i ne obazirati se na tuđe, ponekad negativne, komentare.

Kako se nosite s pritiskom i kritikama na društvenim mrežama?

Obično se dobro nosim, no moram priznati da ima dana kada se lošije osjećam pa i teže podnosim kritike. Tada se trudim manje čitati komentare. Na kraju dana, koliko god nam nebitno bilo mišljenje ljudi koji se kriju iza lažnih profila, nismo roboti pa da nas tolika količina negativnih komentara nekad ne dotakne.

Što Vas najviše motivira da nastavite stvarati sadržaj za društvene mreže?

Upravo suprotno od negativnih komentara – divne poruke koje mi ljudi šalju i u kojima spominju koliko se raduju mojim videozapisima i koliko ih inspiriram. Najviše mi uljepša dan kad vidim da prave kolače po mojim receptima ili mi se jave uživo. Tada shvatim koliko me zaista ljudi prate i koliko su divni. Naravno, tu je i činjenica da stvarno volim stvarati sadržaj i na taj način izražavati svoju kreativnost toliko da to ne vidim kao posao ili neku obavezu.

Što biste poručili mladima koji žele uspjeti na platformama poput Instagrama i TikToka?

Budite svoji, samouvjereni i kreativni i pokušajte se ne obazirati na negativne komentare.

Intervju s Marijem Tošićem

JOŠ SAM SE U VRTIĆU IGRAO SLAVLJENJA MISE

Mario Tošić, bivši učenik naše škole, danas je đakon Dubrovačke biskupije. Svoj je životni put usmjerio prema crkvenoj službi, a njegov poziv i posvećenost Bogu i vjeri oduvijek su bili snažno prisutni. Razgovarali smo o njegovu obrazovanju, duhovnom pozivu te izazovima koji su svakodnevno prisutni.

ŠKOLSKI DANI

Koja Vam je prva asocijacija na našu školu?

Prijatelji iz razreda prva su mi asocijacija na osnovnu školu zato što se s njima još uvijek družim. Na školu me podsjetite svi trenutci koje smo zajedno proveli ovdje u Maloj, a kasnije i u Velikoj školi.

Kojih se učitelja i predmeta rado sjetite?

Rado se sjetim svoje učiteljice Tamare i razrednice Darije, ali i učitelja matematike Ivice Hajdića i učiteljice hrvatskoga jezika Jeke Sršen. Iako mi je glazba bila zanimljiva, uvijek me više zanimalo ljudski odnos nego samo šturo gradivo, a upravo smo neke životne lekcije mogli čuti na satima učitelja Hajdića i učiteljice Jeke.

Jeste li trenirali neki sport ili sudjelovali u školskim aktivnostima?

Za sport baš i nisam nadaren osim za šah, tj. za sve što ne uključuje loptu. Bio sam uključen u literarnu grupu. Pisali smo pjesme i priče, sudjelovali na LiDraNu...

Možete li nam reći nešto o svojem obrazovanju nakon osnovne škole?

Nakon osnovne škole upisao sam klasičnu gimnaziju u Splitu gdje sam i studirao filozofiju dvije godine. Nakon toga završio sam još tri godine teologije u Rimu. Diplomirao sam ovo ljeto.

DUHOVNI POZIV

Kad ste shvatili da želite postati svećenik?

Još sam se u vrtiću igrao slavljenja mise. Dok su se ostala djeca „normalno“ igrala, ja sam se oblačio u svećenika i glumio da slavim misu.

Temeljna je ideja uvijek bila ta da želim biti svećenik. Konačnu odluku donio sam u sedmom-osmom razredu, stoga sam u srednjoj školi već bio u sjemeništu u Splitu.

Jesu li obitelj, prijatelji i učitelji utjecali na Vaš duhovni poziv?

Obitelj me uvijek podržavala. Vjernička smo obitelj, no nikada ništa nisu nametali braći ni meni, svatko je izabrao svoj put. U školi, meni se barem čini, nikada nisu postojale neke tabu teme o duhovnom pozivu. Otvoreno se moglo razgovarati s vjeroučiteljima i drugim profesorima o ovome, ali nikad nije bilo nametanja ni s njihove strane.

Jeste li ikada posumnjali u svoju odluku?

Uvijek sam bio siguran da je svećenički poziv za mene, no ono što me plašilo, i što me još uvijek plaši, jest misao da je to odluka za cijeli život. Kada netko odluči biti svećenik, to znači da neće imati ženu i obitelj. Naravno da je u mladosti bilo previranja, ali shvatio sam da je ovo nešto u čemu me Bog želi i u čemu se najbolje mogu dati drugima.

RADOSTI I IZAZOVI SLUŽBE

Nedavno ste postali đakon Dubrovačke biskupije. Koje su obveze đakona?

Đakon znači «onaj koji služi». U današnje vrijeme to podrazumijeva biti s ljudima, razgovarati s njima nakon mise, družiti se s mladima. Biskup mi je dao još jedno posebno zaduženje, a to je da budem s mladima u cijeloj Dubrovačkoj biskupiji, ne samo u Župi sv. Mihajla. Smijem dijeliti sakramente krštenja i ženidbe, mogu predvoditi sprovod. Moj je temeljni zadatak sada biti s ljudima u veselim, ali i u teškim trenutcima.

Je li teško uskladiti duhovne i osobne obveze?

Kako kad. Imam neki raspored dana kakav sam zamislio da bi on trebao izgledati od kad se probudim. Dok smo bili u odgoju, postojalo je zvono, a danas toga više nema. Trenutno polažem vozački ispit, tako da mi stalno nešto upada u raspored. Nastojim održavati i ritam molitve i duhovnoga života. Nekad se dogodi da tek navečer uspijem uhvatiti vremena za sebe, nekad da imam vremena tijekom dana, nikad nije isto.

Razlikuje li se sadašnji život od onoga kakvim ste ga zamišljali?

Mi dajemo obećanje biskupu da ćemo biti poslušni, imamo povjerenje da će nas on dobro rasporediti, zato nisam htio previše razmišljati o budućnosti. Znao sam da želim biti svećenik, da želim biti s mladima i to mi je sada ostvareno.

Sjećate li se ove pjesme?

U kućici nakraj grada

*U kućici nakraj grada
crijep na crijepu jedva stoji,
vrata krhka,
prozor slijep,
stiže zima
hladna, duga,
majka sretnu djecu
gleda,
srce joj stisla tuga.
Ne znaju da svijet
nije zlatan broš,
nije igra, nije san,
bol i tugu
susrećeš svaki dan.
Da bar ostanu djeca,
držeć oblaku ruku,
grleći ptice i zvijezde,
očima stvarajuć dan.
Da bar ostanu djeca.*

Oho! Sjećam se ove pjesme. Pisao sam je u literarnoj grupi. Mislim da je bila poslana na LiDraNo. Ne znam dokle je dogurala, ali sigurno nije daleko (smijeh).

Pišete li i dalje?

Pjesme više ne pišem, ali pišem propovijedi i kateheze za mlade, tu je to negdje.

Petra, Mario, Katarina i Mara

PORUKA MLADIMA

Što bismo trebali najviše cijeniti u osnovnoj školi?

Tek mi se sad vraćaju u sjećanja neke situacije o kojima sam u školi slušao, zato sam i spomenuo učitelja Hajdića i učiteljicu Jelu. Oni su nam uz gradivo uspjeli prenijeti i neke životne vrijednosti. Želim da upamtite mudrosti koje vam danas učitelji govore i koje vam trenutno ne znače mnogo, ali kasnije ćete shvatiti njihovu važnost.

Postoji li neka misao kojom se vodite u životu?

U sedmome razredu, kada sam razmišljao kako ću reći svojim roditeljima da idem u sjemenište i da se s trinaest godina selim u Split, razgovarao sam s jednim svećenikom koji mi je rekao da slijedim svoje srce i da tako nikada neću pogriješiti. To ne znači da se ovime trebamo voditi kada je riječ o svemu što nam padne na pamet. Zastanite i razmislite što vas stvarno čini sretnima i što jedva čekate na kraju dana jer to je ono u čemu se trebate kasnije ostvarivati. Možda tako možete izabrati i srednju školu – promislite koji domaći rad jedva čekate!

Razgovarala:
Katarina Herceg, 5. a

Razumijete li nas?

Alfa generacija obuhvaća djecu koja su rođena od 2010. godine do danas, a opisuje ju, kako stručnjaci navode, visoka razina digitalne pismenosti, rani kontakt s raznim digitalnim medijima te težnja prema individualnosti i izražavanju vlastitoga identiteta.

Svaka generacija koristi specifične riječi i izraze koji odražavaju njihov način razmišljanja, društvene navike i tehnološki napredak pa tako i generacija Alfa oblikuje novi rječnik koji je utemeljen na popularnoj kulturi koja uključuje videoigre, društvene mreže, filmove, serije...

Naši su sedmaši izdvojili riječi koje najviše koriste. Razumijete li ih?

SIGMA Osoba koja je popularna i uspješna.

CRINGE Riječ koja opisuje situaciju koja izaziva nelagodu ili sram. Hrvatska je inačica riječ *susramlje*, tj. osjećaj srama zbog druge osobe.

SKIBIDI Ovaj se izraz koristi za opisivanje nekoga tko je zao ili loš, a nastao je iz animirane serije *Skibidi Toilet* koju djeca gledaju na YouTubeu i TikToku.

RIZZ Riječ *rizz* 2023. godine proglašena je riječju godine. Čut ćemo je kada se opisuje nečiji šarm ili sposobnost privlačenja druge osobe. **Rizzler** znači da netko ima poveću količinu *rizza*, a *rizz* se može koristiti i kao glagol, npr. *rizz up* koji znači 'privući osobu'.

SUS Kratica je riječi *suspicious* što znači sumnjiv.

SLAY Ovaj izraz znači da je netko nešto uspješno učinio ili da netko izgleda izvrsno. Shvaća se kao kompliment.

CAP Ako ti netko u razgovoru kaže *cap*, znači da lažeš ili pretjeruješ.

KIDARA Onaj koji se ponaša kao razmaženo dijete.

AURA Opisuje nečiju energiju. Ako netko ima dobru auru, on privlači ljude. S druge strane, ako je učinio nešto čega se srami, aura mu je u minusu.

OHIO Osoba koja je čudna, tj. neobično se ponaša.

YAPP Ovaj se izraz koristi kada netko previše priča i time živcira ljude oko sebe.

Pripremile: Nikol Koprivica i Ela Rabušić, 7. b

Ilustrirala: Antonia Miloslavić, 8. a

10 je, ali...

Ovaj popularni izazov osvojio je društvene mreže, a sada i školske učionice. Jednostavna i zabavna igra zasniva se na tome da nekoga ili nešto ocijenite čistom desetkom, a zatim dodate osobinu, naviku ili ponašanje koje tu savršenost malo narušava.

Ovaj izazov nije samo smiješan, već i sjajan način da se učenici kreativno izraze, šale na svoj ili tuđi račun, ali naravno na primjeren način. Smislili smo zanimljive i duhovite kombinacije za učitelje i učenike, a u nastavku su njihovi odgovori.

UČENICI O UČITELJIMA

10 je, ali sat uvijek traje duže nego što bi trebao.

2 – Oduzima nam vrijeme od sljedećega sata ili još gore — od odmora. (Petra Radić, 5. a)

10 je, ali zadaje previše domaćega rada.

4 – To nije jedini predmet u školi, a osim drugih domaćih radova, neki imaju treninge i ostale obveze. (Mihaela Tomić, 5. a)

10 je, ali te miješa sa sestrom ili bratom.

3 – Živcira me kada me zamijene sa sestrom. Svatko je poseban, tj. osoba za sebe. (Luisa Andrade Jemo, 8. c)

10 je, ali hoda po razredu dok pišeš ispit.

0 – Hodanje po razredu stvara mi stres i nervozu. Ne mogu se koncentrirati na pisanje. (Nika Knego, 8. b)

10 je, ali ima najdraže učenike i ne trudi se to sakriti.

2 – Učenici tada nisu ravnopravni. Neki će zbog toga dobiti višu ocjenu uz manje truda i obratno. (Nikol Koprivica, 7. b)

10 je, ali ne najavljuje ispitivanje.

6 – Ispitivanje ne mora biti najavljeno iako bih volio znati kada će me pitati. (Miho Haklička, 7. b)

10 je, ali sastavlja ispit od četiri stranice.

6 – Nije mi to toliko strašno, ali ipak mislim da su četiri stranice previše za jedan ispit.

(Nola Gilja, 8. c)

UČITELJI O UČENICIMA

10 je, ali često priča na satu.

7 – Ako učenik priča bez dopuštenja, ne poštuje nastavnika, ali ni druge učenike. Možda je to rezultat dosade, stoga mu se može dati dodatni zadatak. (Ivana Crnčević)

10 je, ali uvijek kasni na sate.

5 – Svakome se može dogoditi da negdje zakasni, ali učestalo kašnjenje nije odraz uzorna učenika. (Matea Mustapić)

10 je, ali uči za ispit dan ranije.

2 – Učenici bi se trebali na vrijeme pripremati za ispit. Ako uči dan ranije, neće uspjeti naučiti. (Ivanka Prnjat)

10 je, ali ne odgovara na poruke u razrednoj grupi.

Odgovori ovise o perspektivi.

1 – Ako učenik u razrednoj grupi ne želi podijeliti školski rad s učenicima koji su izostali s nastave.

10 – Ako ignorira neprimjerene i nebitne sadržaje. (Mia Gunjina)

10 je, ali neuredno piše.

7 – Iako neurednost nije pokazatelj učenikova znanja i/ili kvalitete njegova stvaralaštva, ona negativno utječe na cjelokupni dojam, a svakako i nastavniku otežava posao tijekom ispravljanja. (Lucija Stahor)

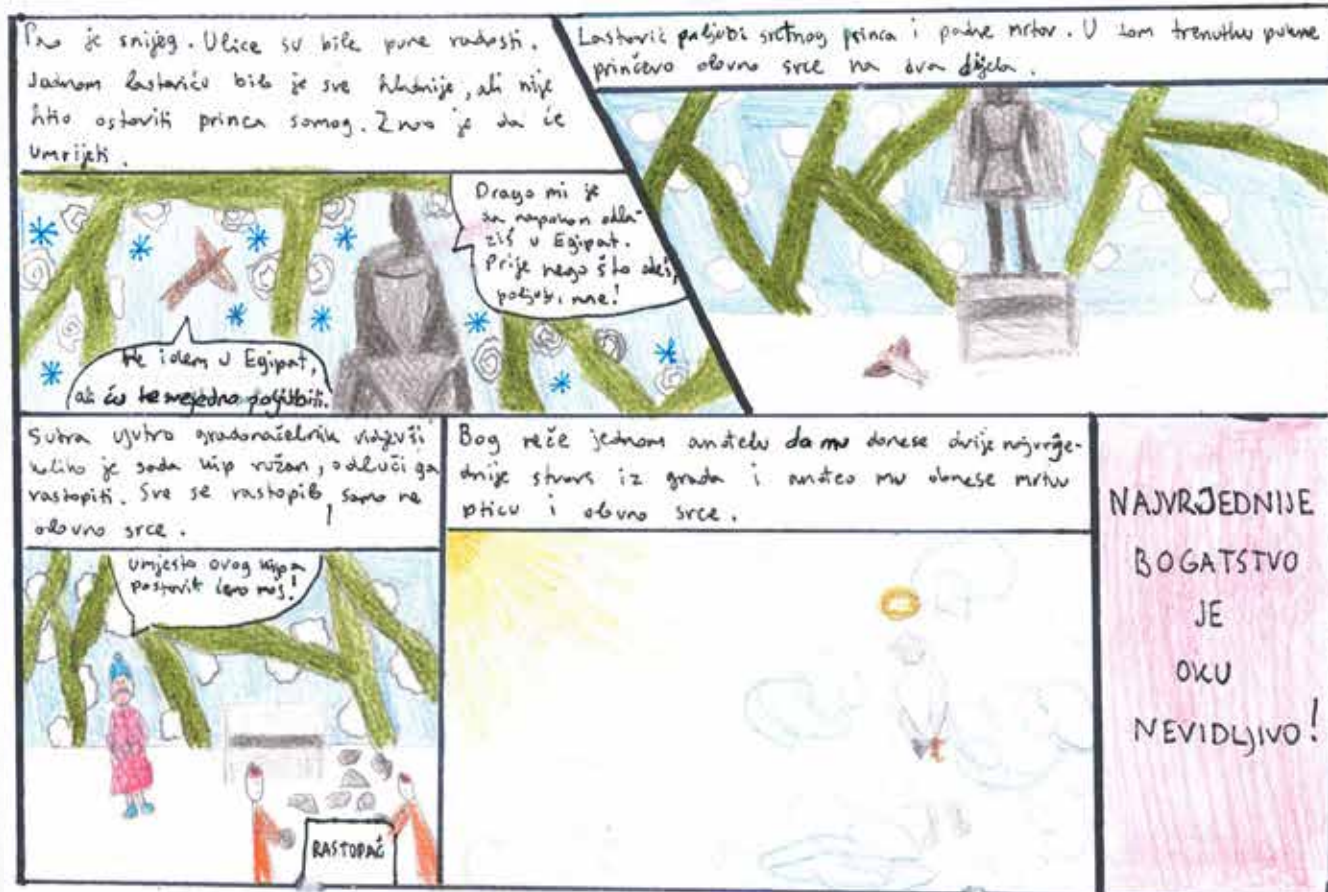
Pripremila: Leona Primorac, 8. c

Sretni princ

autorica - Lena Milić

NA LIJEPU ČOVJEKU SVE LIJEPO STOJI

U našoj školi ne ocjenjuju samo učitelji. Petaši su prelaskom u veliku školu odmah pokazali svoj istančani modni ukus pa su tako formirali modni žiri. Navode da svi učitelji i učiteljice imaju svoj stil te da skladno kombiniraju odjevne komade, stoga su imali težak zadatak – odabrati tri najbolje odjevene učiteljice. No, uvijek treba imati na umu, ističu petaši, izreku: „Na lijepu čovjeku sve lijepo stoji!“

Naše moderne učiteljice

Na prvom je mjestu učiteljica matematike **Mia Gunjina** koja vješto kombinira kromatske i akromatske boje iz svojega ormara.

Na drugome je mjestu **Alis Šteta**, učiteljica engleskoga jezika. Prema mišljenju modnoga žirija učiteljica se ne oblači svaki dan isto, tj. svakodnevno mijenja svoj stil, a to je učenicima veoma zanimljivo.

Treće mjesto zauzela je učiteljica tehničke kulture **Nives Radović** koja pomno bira svaki komad odjeće te na njoj je sve šik.

Napisao: Petar Boris Veselić, 5. b

Školski horoskop

Hoće li ti u 2025. godini sve ići od ruke ili te očekuje neka nova školska avantura? Saznaj čitajući školski horoskop!

OVAN

Ove godine pokušaj malo smanjiti svoje „Ja ću prvi!“, a pozabavi se učenjem. Bilježnice ti zbog brzopletosti izgledaju kaotično. Mogao bi zbog nekih loših ocjena izostati s obiteljskih putovanja.

RAK

Jedva čekaš školske izlete i već znaš što nosiš sa sobom. Domaće radove ne ostavljaj za posljedni trenutak – naživirat ćeš se. Ovo je idealna godina da zablistaš na ispitima.

LAV

Kad ne znaš odgovor, pretvoriš to u zabavu za cijeli razred. Iskoristi svoju kreativnost i uključi se u neku novu izvannastavnu aktivnost. Muški će lavovi ove godine pokazati svoj talent u sportu i time privući mnoge cure.

VODENJAK

Sanjaru! Često te nitko ne razumije u razredu pa čak ni učiteljica. Ne shvaćaš zašto škola uopće postoji. Ne pamti, već piši. Pokazat ćeš dobro poznavanje stranih jezika u ovoj godini.

BIK

Obožavaš udobnost pa tako i domaći rad pišeš u krevetu. Postaješ glavna sigma u razredu. Pažljivo s geografijom.

BLIZANCI

Ti si glas razreda! Ne prestaješ pričati čak i nakon zvona. Tvoj rizz izvući će te iz problema, ali ne i od učenja.

JARAC

Klasični štreber! Život nije samo ocjena, opusti se i uživaj u druženju s prijateljima! Svijet neće stati ako dobiješ četvorku!

STRIJELAC

Školska ti je torba uvijek prazna. Tražiš avanturu čak i u školi. Iskoristi energiju tako što ćeš pomoći drugim učenicima u razredu.

VAGA

Duže biraš olovku nego što pišeš. Stručnjak si za mir u razredu, razredni sudac. Ove godine usmjeri se na samoga sebe.

DJEVICA

Uvijek je sve na svojem mjestu: olovka, bilježnica, knjiga... Uzmi predah od organizacije, budi dijete!

ŠKORPION

Znaš kad će učitelj ispitivati. Bilješke su ti toliko tajanstvene da ih i sam ne razumiješ. Pomaži svima u razredu, a ne samo onima koji će tebi pomoći.

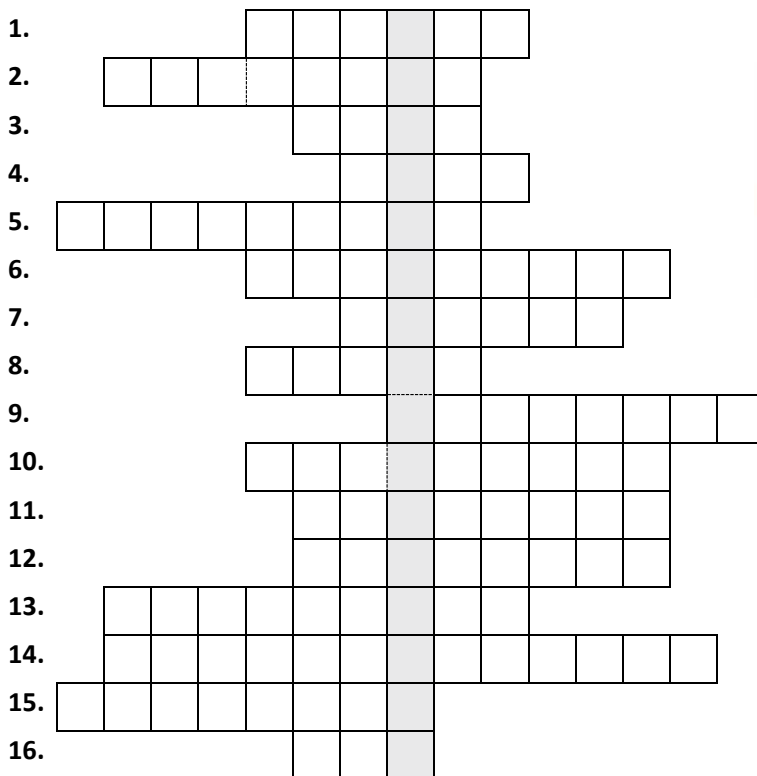
RIBA

Često zaboravljaš knjige. Pravi si umjetnik – maštovit si, zato napiši kakav školski sastavak, ali ga ne zaboravi predati na vrijeme.

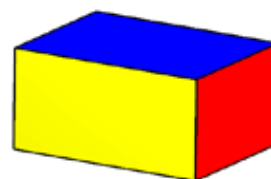
Izradile: Iris Milić i Iva Šimović, 5. b
Ilustrirala: Meri Majstorović, 8. a

Za matematičare

Riješi križaljku i dobit ćeš naziv metode kojom je poznati matematičar izračunao zbroj prvih 100 uzastopnih prirodnih brojeva. Sretno!

1. Kako se naziva broj 10^{100} (eng.)?
2. Koji je broj za 30 veći od 71?
3. S $\mathbb{N}$ označavamo _____ prirodnih brojeva.
4. 2^3
5. Cijena avionske karte bila je 278 eura. Karta je poskupila pa je sadašnja cijena 289 eura. Za koliko je eura poskupila avionska karta?
6. Ako se dva pravca ne sijeku, onda su oni _____.
7. Kako se naziva geometrijsko tijelo na slici desno?
8. Broj _____ nije ni prost ni složen.
9. Kako se naziva broj 90 u računu $630 : 90 = 7$?
10. Ako tri jednake torte podijelimo na osmero djece tako da svako dijete dobije jednak dio torte, koliki će dio torte dobiti svako dijete?
11. Razlomak s nazivnikom 100 naziva se _____.
12. Razlomačka crta predstavlja _____.
13. Kut kojemu je veličina 180° zove se _____ kut.
14. Ako faktori zamijene mjesta, umnožak se neće promijeniti. To svojstvo naziva se _____ množenja.
15. Broj u razlomku koji se nalazi ispod razlomačke crte naziva se _____.
16. Jedini parni prosti broj je broj _____.

Izradili: Katarina Herceg, Nikola Košta, Ivana Pavlović, Petar Boris Veselić, 5. a i 5. b

